YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

26 päivänä huhtikuuta 2005 *

Asiassa C-494/01,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 20.12.2001,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään R. Wainwright ja X. Lewis, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Irlanti, asiamiehenään D. O'Hagan, avustajinaan P. Charleton, SC, ja A. Collins, BL, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann (esittelevä tuomari), C. W. A. Timmermans ja A. Rosas sekä tuomarit J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič, J. Malenovský, U. Lõhmus ja E. Levits,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.7.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.9.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kannekirjelmässään yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että

— Irlanti ei ole noudattanut jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39), sellaisena kuin se on

muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32; jäljempänä direktiivi), 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 ja 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia näiden artiklojen asianmukaisen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä

— Irlanti ei ole noudattanut EY 10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole vastannut kattavasti ja tyydyttävästi 20.9.1999 päivättyyn tietopyyntöön, joka koski jätteisiin liittyvää toimea Fermoyssa Corkin kreivikunnassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteet hyödynnetään tai niistä huolehditaan vaarantamatta ihmisten terveyttä ja käyttämättä käytäntöjä tai menetelmiä, joista voi aiheutua vahinkoa ympäristölle ja erityisesti, että:

— ei vaaranneta vesiä, ilmaa, maaperää ja kasveja sekä eläimiä;

— ei tuoteta melu- tai hajuhaittoja;

— ei vahingoiteta haitallisesti maaseutua tai erityisalueita.

Jäsenvaltioiden on myös toteutettava tarvittavat toimenpiteet jätteiden hylkäämisen, upottamisen tai valvomattoman huolehtimisen estämiseksi."

3 Direktiivin 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet, tarvittaessa tai milloin on suositeltavaa yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa, perustaakseen yhtenäisen ja riittävän käsittelylaitosten verkoston, ottaen huomioon parhaan saatavilla olevan teknologian, josta ei aiheudu liiallisia kustannuksia. Verkoston on oltava sellainen, että yhteisö tulee kokonaisuudessaan omavaraiseksi jätteenkäsittelyn suhteen ja jäsenvaltiot pääsevät kukin erikseen lähemmäksi tätä tavoitetta ottaen kuitenkin huomioon maantieteelliset olosuhteet tai tietyn lajisiin jätteisiin erikoistuneiden laitosten tarpeen.

2. Verkoston avulla on oltava myös mahdollista huolehtia jätteistä jossakin lähimmistä asianmukaisista laitoksista sopivimpien menetelmien ja teknologioiden avulla siten, että varmistetaan korkeatasoinen ympäristön ja ihmisten terveyden suojelu."

4 Direktiivin 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jokainen jätteen haltija:

— antaa jätteet yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai sellaisen yrityksen käsiteltäväksi, joka suorittaa liitteessä II A tai II B tarkoitettuja toimia,

tai

— hyödyntää tai käsittelee jätteet itse noudattaen tämän direktiivin säännöksiä."

Direktiivin 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Edellä olevan 4, 5 ja 7 artiklan soveltamiseksi on kaikkien laitosten tai yritysten, jotka suorittavat liitteessä II A tarkoitettuja toimia, saatava siihen lupa 6 artiklassa tarkoitetulta toimivaltaiselta viranomaiselta.

Tällaisessa luvassa on erityisesti mainittava:

— jätteiden lajit ja määrät;

— tekniset vaatimukset;

— toteutettavat turvatoimet;

— paikka, jossa jätteestä huolehditaan;

— käsittelymenetelmä.

2. Luvat voidaan myöntää määräajaksi, ne voidaan uusia, niihin voidaan liittää ehtoja ja velvoitteita tai luvat voidaan evätä varsinkin, jos aiottu huolehtimismenetelmä ei ole ympäristönsuojelun kannalta hyväksyttävä."

6 Direktiivin 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Edellä olevan 4 artiklan täytäntöönpanoa varten on kaikilla liitteessä II B mainittuja toimia suorittavilla laitoksilla ja yrityksillä oltava toimilupa."

7 Direktiivin 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Toimivaltaisten viranomaisten on rekisteröitävä laitokset tai yritykset, joiden toiminta ei ole luvanvaraista, mutta jotka keräilevät tai kuljettavat jätteitä ammattimaisesti tai jotka järjestävät jätteistä huolehtimista tai hyödyntämistä muiden puolesta (kauppiaat tai välittäjät)."

8 Direktiivin 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä määräajoin asianmukaiset tarkastukset laitoksissa tai yrityksissä, jotka suorittavat 9–12 artiklassa tarkoitettuja toimia."

9 Direktiivin 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jokaisen 9 ja 10 artiklassa tarkoitetun laitoksen ja yrityksen on:

— pidettävä kirjaa määristä, laadusta, alkuperästä ja tarvittaessa määränpäästä, keräilytiheydestä, kuljetustavasta ja käsittelymenetelmistä liitteessä I tarkoitettujen jätteiden ja liitteessä II A tai II B tarkoitettujen toimien osalta

— annettava nämä tiedot pyydettäessä 6 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille.

Jäsenvaltiot voivat myös vaatia, että jätteen tuottajat noudattavat tämän artiklan säännöksiä."

10 Direktiivin liitteessä II A on yhteenveto jätteiden huolehtimistoimista ja sen liitteessä II B jätteiden hyödyntämistoimista sellaisina kuin ne esiintyvät käytännössä.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

11 Komissiolle toimitettiin kolme Irlantia koskenutta kantelua. Ensimmäinen koski rakennus- ja purkujätteen kaatoa Limerickin kaupungin alueella sijaitsevalle kosteikkoalueelle (jäljempänä kantelu 1997/4705). Toinen koski orgaanisen jätteen

varastoimista Ballardin laguuneihin Fermoyssa Corkin kreivikunnassa ja sitä, että yksityinen yritys, jolla ei ollut toimilupaa, oli huolehtinut tästä jätteestä levittämällä sen (jäljempänä kantelu 1997/4792). Kolmas kantelu koski sitä, että yksityinen yritys, jolla ei ollut toimilupaa, oli varastoinut erilaisia jätteitä Pembrokestownissa Whiterock Hillissä Wexfordin kreivikunnassa (jäljempänä kantelu 1997/4847).

12 Komissio osoitti Irlannille 30.10.1998 virallisen huomautuksen, joka koski edellä mainittuja kanteluita. Se lähetti tämän jälkeen 14.7.1999 perustellun lausunnon, joka koski yksinomaan kanteluita 1997/4705 ja 1997/4792 ja jossa väitettiin, että tämä jäsenvaltio oli rikkonut direktiivin 4 artiklan toista kohtaa sekä sen 9 ja 10 artiklaa. Irlantia kehotettiin toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

13 Irlanti kiisti 7.10. ja 23.11.1999 päivätyissä vastauksissaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen edellisessä kohdassa tarkoitettujen kahden kantelun osalta.

14 Komissiolle toimitettiin lisäksi viisi muuta Irlantia koskenutta kantelua. Näistä ensimmäinen koski sitä, että Powerstownissa Carlow'n kreivikunnassa oli pidetty kunnallista kaatopaikkaa ilman toimilupaa vuodesta 1975 lähtien (jäljempänä kantelu 1999/4351). Toinen kantelu koski jätteen (purkujäte) kaatoa ja yksityisen jätteenkäsittelylaitoksen pitämistä ilman toimilupaa Poolbegin niemimaalla sijaitsevalla viheralueella Dublinissa (jäljempänä kantelu 1999/4801). Kolmas kantelu koski Tramoressa ja Kilbarryssa Waterfordin kreivikunnassa sijaitsevan kahden sellaisen kunnallisen kaatopaikan pitämistä ilman toimilupaa – ensimmäistä vuodesta 1939 ja toista vuodesta 1970 lähtien –, jotka sijaitsevat suojelualueiden vieressä ja/tai osittain suojelualueilla (jäljempänä kantelu 1999/5008). Neljäs kantelu koski sitä, että yksityinen toimija, jolla ei ollut toimilupaa, oli pitänyt 1980-luvulta lähtien

jätteenkäsittelylaitoksia käyttämättömissä louhoksissa Lea Roadissa ja Ballymorrisissa Portarlingtonissa Laoisin kreivikunnassa (jäljempänä kantelu 1999/5112). Viides kantelu koski kunnallisen kaatopaikan pitämistä ilman toimilupaa Drumnabodenissa Donegalin kreivikunnassa (jäljempänä kantelu 2000/4408).

15 Komissio osoitti 25.10.2000 virallisen huomautuksen Irlannille edellä mainittujen kantelujen sekä niiden tutkimisen yhteydessä saatujen tietojen perusteella.

16 Komissio sai lisäksi neljä muuta Irlantia koskenutta kantelua, joista ensimmäinen koski yksityisen jätteiden varastointi- ja käsittelylaitoksen pitämistä ilman toimilupaa Cullinagh'ssa Fermoyssa Corkin kreivikunnassa (jäljempänä kantelu 1999/4478). Toinen kantelu koski sitä, että yksityinen yritys oli varastoinut purku- ja rakennusjätettä vuodesta 1990 lähtien meren rannalla sijaitsevalle alueelle Carlingford Lough'ssa Greenoressa Louthin kreivikunnassa (jäljempänä kantelu 2000/4145). Kolmas kantelu koski sitä, että yksityiset yritykset, joilla ei ollut toimilupaa tai joita ei ollut rekisteröity ja joita ei valvottu, vastasivat yleisestä jätteiden keräilystä Brayssa Wicklow'n kreivikunnassa (jäljempänä kantelu 2000/4157). Neljäs kantelu koski erilaisten jätteiden ja etenkin purku- ja rakennusjätteen sijoittamista Waterfordin kreivikunnassa sijaitseville neljälle kosteikkoalueelle Ballynattinissa, Pickardstownissa, Ballygunner Bogissa ja Castletownissa (jäljempänä kantelu 2000/4633).

17 Komissio osoitti 17.4.2001 Irlannille uuden virallisen huomautuksen, jossa viitattiin näihin neljään jälkimmäiseen kanteluun ja muistutettiin 25.10.2000 lähetetystä virallisesta huomautuksesta.

18 Koska komissio ei saanut vastausta 20.9.1999 päivättyyn Irlannille osoitettuun tietopyyntöön, joka koski kantelua 1999/4478, se toimitti tälle jäsenvaltiolle 28.4.2000 virallisen huomautuksen, jossa vedottiin EY 10 artiklan rikkomiseen.

19 Komissio osoitti Irlannille 26.7.2001 perustellun lausunnon, jossa tarkasteltiin edellä mainittuja 12 kantelua, ja viittasi virallisiin huomautuksiin, jotka oli päivätty 30.10.1998, 28.4. ja 25.10.2000 ja 17.4.2001, sekä 14.7.1999 päivättyyn perusteltuun lausuntoon. Komissio väitti, että Irlanti ei ollut noudattanut direktiivin 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 ja 14 artiklan asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamisen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamista koskevia velvoitteitaan eikä EY 10 artiklaan perustuvia velvoitteitaan, ja kehotti tätä jäsenvaltiota toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

20 Komissio täsmensi perustellussa lausunnossa, että kyseessä olevat kantelut eivät olleet ainoat direktiivin noudattamatta jättämistä koskevat tapaukset ja että se varasi muun muassa oikeuden vedota muihin esimerkkeihin osoittaakseen direktiivin säännösten täytäntöönpanossa tapahtuneet jäsenyysvelvoitteiden yleiset noudattamatta jättämiset, joihin se väittää Irlannin viranomaisten syyllistyneen.

21 Koska komissio katsoi, että Irlanti ei ollut toteuttanut 14.7.1999 ja 26.7.2001 annettujen perusteltujen lausuntojen noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä, se nosti käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Direktiivin rikkomiset

Kanteen kohde, päivämäärä, jonka perusteella väitettyjä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisiä on arvioitava, sekä tiettyjen komission esittämien väitteiden tutkittavaksi ottaminen

22 Komissio toteaa aluksi, että Irlannin jätehuoltoa koskevat oikeussäännöt ovat parantuneet huomattavasti sen jälkeen, kun tätä jäsenvaltiota vastaan aloitettiin

jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely ja kun tämän jälkeen annettiin Waste Management Act 1996 (vuoden 1996 jätehuoltolaki; jäljempänä vuoden 1996 laki) sekä tämän lain soveltamisasetuksia. Vuoden 1996 jätehuoltolain tarkoituksena oli muun muassa se, että paikallisviranomaisten vastuualueeseen kuuluvia jätteitä (jäljempänä yhdyskuntajätteet) koskevat toimet kuuluisivat lupajärjestelmään, jossa Environmental Protection Agency (ympäristönsuojeluvirasto; jäljempänä EPA) myöntää tarvittavat luvat. Komissio väittää, että direktiivin 12 artiklan täytäntöönpano on laiminlyöty, mutta tämän lisäksi tällä menettelyllä pyritään sen mukaan siis lähinnä siihen, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että Irlannin viranomaiset eivät täytä niiltä edellytettyjä lopputulosta koskevia velvoitteita, koska ne eivät varmista tämän direktiivin säännösten konkreettista täytäntöönpanoa.

23 Komissio täsmentää tämän osalta myös, että kanteella pyritään siihen, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että jäsenyysvelvoitteita on jätetty noudattamatta paitsi tämän tuomion 11, 14 ja 16 kohdassa mainituissa 12 kantelussa tarkoitetuissa erityistilanteissa esiin tuotavien laiminlyöntien vuoksi, myös ja vieläkin merkittävämmin direktiivin konkreettista täytäntöönpanoa Irlannissa luonnehtivien puutteiden yleisen ja jatkuvan luonteen vuoksi, mitä näissä kanteluissa mainitut erityistilanteet kuvastavat. Kyseessä on sen varmistaminen, että tässä jäsenvaltiossa tunnustetaan ja täytäntöönpannaan täysimääräisesti direktiivillä käyttöön otettu jätteitä koskeva katkeamaton vastuuketju ja vaaditaan, että jätteiden haltijat toimittavat jätteet tietyille toimijoille, että näitä jätteitä keräilevät tai käsittelevät toimijat kuuluvat lupa- tai rekisteröintijärjestelmän ja valvonnan piiriin ja että jätteiden hylkääminen, upottaminen ja valvomaton huolehtiminen kielletään.

24 Komission mukaan se, että kanteella pyritään täten muun muassa tuomaan esille järjestelmällisiä puutteellisia hallintokäytäntöjä, merkitsee sitä, että komissio voi esittää uusia todisteita, joilla pyritään osoittamaan kyseisten käytäntöjen olemassaolo ja niiden jatkuvuus. Myöskään se, että tietyissä konkreettisissa tapauksissa, jotka komissio tuo esille, lupa on lopulta myönnetty tai tiettyjä toimenpiteitä on toteutettu ennen perustellussa lausunnossa vahvistetun määräajan päättymistä, ei ole ratkaisevaa tällaisten käytäntöjen olemassaoloon liittyvän jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen osalta.

25 Irlannin hallitus katsoo puolestaan, että 12 kantelua, joihin komissio viittaa kyseisessä perustellussa lausunnossa, määrittelevät kanteen kohteen. Muihin tosiseikkoihin tai kanteluihin, joita Irlannille ei toimitettu oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana, ei yhtäältä voida sen mukaan vedota kanteen tueksi, eikä komissio voi toisaalta tehdä tiettyjen kantelujen tutkimisen perusteella yleisiä päätelmiä ja olettaa tämän jäsenvaltion syyllistyneen väitettyihin järjestelmällisiin laiminlyönteihin.

26 Mahdollista jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä on sitä paitsi Irlannin mukaan arvioitava ottaen huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli 26.7.2001 päivätyssä perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä.

27 Käsiteltävänä olevan kanteen kohteen osalta on ensinnäkin todettava — tämän vaikuttamatta komission velvollisuuteen toimittaa näyttö, kun sillä on todistustaakka –, että mikään ei lähtökohtaisesti estä komissiota vaatimasta yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan samanaikaisesti direktiivin säännösten noudattamatta jättämisiä sekä jäsenvaltioiden viranomaisten täsmällisesti määritellyissä konkreettisissa tilanteissa omaksuman asenteen vuoksi että kyseisten säännösten noudattamatta jättämisiä näiden viranomaisten omaksuman sellaisen yleisen käytännön vuoksi, joka on näiden säännösten vastainen ja jota edellä mainitut erityistilanteet mahdollisesti kuvaavat.

28 Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että hallintokäytäntö voi olla jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohteena silloin, kun kyseinen käytäntö täyttää tietyt vakiintuneisuutta ja yleisyyttä koskevat edellytykset (ks. mm. asia C-387/99, komissio v. Saksa, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-3751, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

29 Kuten vakiintuneesta oikeuskäytännöstä toiseksi ilmenee, kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-446/01, komissio v. Espanja, tuomio 12.6.2003, Kok. 2003, s. I-6053, 15 kohta).

30 Vaikka komissio väittää tässä tapauksessa, että Irlanti ei ole noudattanut 14.7.1999 ja 26.7.2001 annettuja perusteltuja lausuntoja niissä vahvistetuissa määräajoissa, se on todennut vastauksena yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen, että jälkimmäisellä näistä lausunnoista pyrittiin keräämään yhteen kaikki asianosaisten aikaisemmin esittämät tiedot ja väitteet ja että sillä korvattiin näin ollen ensimmäinen lausunto.

31 Tässä tilanteessa komission väittämiä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisiä on arvioitava ottaen huomioon tilanne sellaisena kuin se oli 26.7.2001 annetussa perustellussa lausunnossa (jäljempänä vuoden 2001 perusteltu lausunto) asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä.

32 Tämä merkitsee sitä, että yhteisöjen tuomioistuin ei voi todeta Irlannin jättäneen noudattamatta direktiiviin perustuvia velvoitteitaan tietyn konkreettisen tilanteen osalta, kun on osoitettu, että kyseessä olevan määräajan päättyessä komission mainitsemat puutteet oli korjattu. Sikäli kuin kanteella pyritään myös siihen, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten syyllistyneen jäsenyysvelvoitteiden yleiseen noudattamatta jättämiseen, tiettyihin erityistapauksiin liittyvien puutteiden korjaaminen ei välttämättä merkitse sitä, että näiden viranomaisten yleinen ja jatkuva asenne, josta tällaiset nimenomaiset puutteet ovat mahdollisesti osoituksena, olisi päättynyt, kuten komissio perustellusti toteaa.

33 Kolmanneksi on muistutettava, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoituksena on antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle yhtäältä tilaisuus täyttää yhteisön oikeuden mukaiset velvoitteensa ja toisaalta tilaisuus puolustautua asianmukaisesti komission esittämiä väitteitä vastaan (ks. mm. asia C-350/02, komissio v. Alankomaat, tuomio 24.6.2004, Kok. 2004, s. I-6213, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Tämän menettelyn säännönmukaisuus on EY:n perustamissopimuksessa tavoiteltu olennainen tae, jolla ei ainoastaan suojata kyseisen jäsenvaltion oikeuksia, vaan myös varmistetaan se, että mahdollisen oikeudenkäynnin kohteena oleva riita on selvästi määritelty (ks. mm. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 EY 226 artiklan mukaisesti nostetun kanteen kohde rajataan näin ollen tässä määräyksessä tarkoitetussa oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä. Komission perustellun lausunnon ja kanteen on perustuttava samoihin syihin ja perusteisiin, mistä seuraa, ettei yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia väitettä, jota ei ole esitetty perustellussa lausunnossa, jonka on sisällettävä johdonmukainen ja yksityiskohtainen esitys niistä syistä, jotka ovat saaneet komission katsomaan, ettei asianomainen jäsenvaltio ole noudattanut jotakin perustamissopimuksen mukaisista velvoitteistaan (ks. mm. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36 Tämä merkitsee sitä, että komissio ei voi menestyksekkäästi vaatia yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti on jättänyt noudattamatta tiettyjä direktiiviin perustuvia velvoitteitaan sellaisen tosiasiallisen tilanteen osalta, jota ei ole mainittu oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana. Tällainen nimenomainen väite on ehdottomasti mainittava oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana, jotta kyseessä oleva jäsenvaltio voi korjata kyseisen konkreettisen tilanteen tai käyttää asianmukaisesti puolustautumiskeinojaan tämän osalta, kun tämän puolustautumisen vuoksi komissio voi muun muassa peruuttaa kyseisen väitteen ja/tai sen vuoksi yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi myöhemmin saatettavan kanteen kohde voi supistua.

37 Sikäli kuin kanteella puolestaan pyritään tuomaan esille direktiivin säännösten yleinen noudattamatta jättäminen, joka perustuu muun muassa Irlannin viranomaisten omaksumaan järjestelmälliseen ja vakiintuneeseen sallivaan asenteeseen tämän direktiivin vastaisten tilanteiden osalta, sellaisten täydentävien seikkojen toimittamista, joilla pyritään yhteisöjen tuomioistuimessa käydyn menettelyn kuluessa osoittamaan tällä tavoin väitetyn jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen yleisyys ja pysyvyys, ei lähtökohtaisesti voida sulkea pois.

38 On muistutettava, että komissio voi täsmentää kannekirjelmässään alkuperäisiä väitteitään edellyttäen kuitenkin, että se ei muuta kanteen kohdetta. Komissio ei muuta kanteen kohdetta esittämällä uusia seikkoja, joilla pyritään selventämään esimerkein väitteitä, jotka sen perustellussa lausunnossa on muotoiltu ja jotka perustuvat direktiivin säännösten yleiseen noudattamatta jättämiseen (ks. vastaavasti asia C-328/02, komissio v. Kreikka, tuomio 12.10.2004, 32 ja 36 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

39 Toisin kuin Irlannin hallitus väittää, komissio saattoi näin ollen tässä tapauksessa mainita asianmukaisesti kannekirjelmänsä tueksi tosiseikat, jotka koskivat ajoittain vaarallisten jätteiden huomattavaa lainvastaista kaatoa Wicklow'n kreivikunnassa ja jotka tulivat komission tietoon kyseisen perustellun lausunnon antamisen jälkeen, osoittaakseen sen esille tuomat jäsenyysvelvoitteiden yleiset noudattamatta jättämiset, vaikka näitä tosiseikkoja ei mainittukaan oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana.

Todistustaakka

40 Irlannin hallitus esitti vastineessaan useita vastaväitteitä, jotka koskevat todistustaakkaa. Se asetti muun muassa kyseenalaiseksi useiden sellaisten tosiseikkojen paikkansapitävyyden, jotka komissio esitti sen käsiteltäväksi toimitettujen 12 kantelun tutkimisen perusteella. Kyseinen hallitus väitti myös, että komissio ei voi perustellusti tehdä näiden tiettyjen kantelujen tutkimisen perusteella yleisiä päätelmiä ja olettaa, että Irlanti on syyllistynyt väitettyihin velvoitteidensa järjestelmällisiin noudattamatta jättämisiin.

41 Tämän osalta on muistutettava, että EY 226 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen, että jäsenyysvelvoitteita ei ole noudatettu. Juuri komission on esitettävä yhteisöjen tuomioistuimelle ne seikat, jotka ovat välttämättömiä, jotta yhteisöjen

tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä se voi nojautua olettamuksiin (ks. mm. asia 96/81, komissio v. Alankomaat, tuomio 25.5.1982, Kok. 1982, s. 1791, 6 kohta ja asia C-408/97, komissio v. Alankomaat, tuomio 12.9.2000, Kok. 2000, s. I-6417, 15 kohta).

42 Jäsenvaltioiden on EY 10 artiklan perusteella helpotettava komissiota tämän tehtävän täyttämisessä, joka koostuu EY 211 artiklan mukaan muun muassa perustamissopimuksen määräysten sekä toimielinten sen nojalla antamien säännösten soveltamisen valvonnasta (em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 25.5.1982, 7 kohta ja em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 12.9.2000, 16 kohta).

43 Kun on kyse sen varmistamisesta, että kansallisia säännöksiä, joilla on tarkoitus varmistaa direktiivin tehokas täytäntöönpano, sovelletaan asianmukaisesti käytännössä, on otettava huomioon, että komissio, jolla ei ole omia tutkintavaltuuksia tällä alalla, kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 53 kohdassa, on suuressa määrin riippuvainen tiedoista, joita mahdolliset kantelijat sekä asianomainen jäsenvaltio toimittavat (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 12.9.2000, 17 kohta).

44 Tämä merkitsee muun muassa, että kun komissio on esittänyt riittävästi näyttöä tietystä tosiasiallisesta tilanteesta vastaajana olevan jäsenvaltion alueella, tämän jäsenvaltion on esitettävä näitä tietoja ja niistä tehtäviä päätelmiä koskeva yksityiskohtainen vastanäyttö (ks. vastaavasti asia C-365/97, komissio v. Italia, joka tunnetaan nimellä San Rocco, tuomio 9.11.1999, Kok. 1999, s. I-7773, 84 ja 86 kohta).

45 Tällaisessa tilanteessa on ennen kaikkea kansallisten viranomaisten tehtävä suorittaa tarpeelliset tarkastukset paikan päällä lojaalin yhteistyön hengessä tämän tuomion 42 kohdassa mainitun sen velvoitteen mukaisesti, joka koskee kutakin jäsenvaltiota ja jonka mukaan jäsenvaltioiden on helpotettava komissiota sen yleisen tehtävän täyttämisessä (em. asia San Rocco, tuomion 85 kohta).

46 Kun komissio vetoaa yksityiskohtaisiin kanteluihin, joista direktiivin säännösten toistuvat noudattamatta jättämiset ilmenevät, asianomaisen jäsenvaltion on kiistettävä näissä kanteluissa väitetyt tosiseikat konkreettisesti (ks. vastaavasti asia 272/86, komissio v. Kreikka, tuomio 22.9.1988, Kok. 1988, s. 4875, 19 kohta).

47 Kun komissio on esittänyt riittävästi näyttöä siitä, että jäsenvaltion viranomaiset ovat omaksuneet toistuvan ja jatkuvan käytännön, joka on direktiivin säännösten vastainen, tämän jäsenvaltion esitettävä näitä tietoja ja niistä tehtäviä päätelmiä koskeva yksityiskohtainen vastanäyttö (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Kreikka, tuomio 22.9.1988, 21 kohta ja em. asia San Rocco, tuomion 84 ja 86 kohta).

Komission tutkimiin kanteluihin liittyvät tosiseikat

48 Kuten tämän tuomion 11–21 kohdasta ilmenee, komissio perustaa kanteensa muun muassa asenteeseen, jonka se väittää Irlannin viranomaisten omaksuneen erilaisissa konkreettisissa tilanteissa, joita tutkittiin yksityisten lähettämien 12 kantelun vuoksi. Koska Irlanti on kiistänyt tosiseikat, joihin komissio toteaa tukeutuvansa, on selvitettävä, onko ne osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla.

— Jätteiden kaato Limerickissä (kantelu 1997/4705)

49 Komissio väittää, että Limerick Corporation, joka on jätelainsäädännön soveltamisesta vastuussa oleva paikallisviranomainen, salli vuonna 1997 rakennus- ja purkujätteen kaadon Limerickissä sijaitsevalle kosteikkoalueelle. Se toteaa lisäksi,

että EPA on vahvistanut 23.1.1998 päivätyllä kirjeellä, että tämäntyyppinen kaato on hyödyntämistoimi, johon ei edellytetä lupaa. Kaikkia näitä jätteitä ei komission mukaan myöskään poistettu, ja jätteiden kaato tälle alueelle ja sen läheisille muille kosteikkoalueille jatkui.

50 Komissio tukeutuu tämän osalta kanteluun 1997/4705. Edellä mainitun EPAn kirjeen ohella se esittää kantelijalta saatuja valokuvia, jotka esittävät suokasvillisuuden keskellä olevia jätekasoja, lehtiartikkeleita, jotka osoittavat, että ilman lupaa tapahtunut jätteen kaato Limerickin kosteikkoalueille oli yleisesti tunnettua, sekä kantelijoilta saatuja vuodelta 2002 peräisin olevia valokuvia, jotka osoittavat, että kyseisillä kosteikkoalueilla oli purku- ja rakennusjätteitä.

51 Irlannin hallitus vastaa, että Limerick Corporationin mukaan kantelussa 1997/4705 tarkoitetulle alueelle tuotiin ainoastaan kolme kuorma-autollista jätettä vuoden 1997 lokakuussa, mikä tapahtui vahingossa ja jätteet poistettiin muutama tunti niiden tuomisen jälkeen. Väitettyjä tosiseikkoja ei Irlannin hallituksen mukaan ole osoitettu varsinkaan vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä. Kun on kyse viimeaikaisemmista kaadoista tässä kantelussa tarkoitetulle alueelle, kyseinen hallitus väittää, että tämä on ollut vähäistä, ja vakuuttaa, että jätteet poistetaan pikaisesti. Komission väittämillä muilla kaadoilla ei Irlannin hallituksen mukaan ole merkitystä tässä menettelyssä, ja ne tapahtuivat Irlannin hallituksen mukaan maantäyttö- ja kehittämistarkoituksessa. Kun on kyse maantäyttöhankkeesta urheilualan infrastruktuurin kehittämiseksi, EPAn näkemys on Irlannin hallituksen mukaan Irlannin lainsäädännön mukainen, sillä siinä ei 20.5.1998 saakka edellytetty lupaa, kun on kyse jätteiden hyödyntämisestä.

52 Tässä tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että kun otetaan huomioon kantelun 1997/4705 yksityiskohtaisuus ja komission esittämä näyttö, Irlannin hallitus ei voi, kuten tämän tuomion 42–47 kohdasta ilmenee, puolustautua

Limerick Corporationin sellaisilla väitteillä, joiden tueksi ei ole muuten osoitettu näyttöä, eikä tyytyä väittämään, että väitettyjä tosiseikkoja ei ole osoitettu tai että väitetyt jätteiden kaadot ovat tapahtuneet kontrolloidun hyödyntämispolitiikan tai infrastruktuurien kehittämispolitiikan puitteissa, esittämättä komission toimittamia tietoja koskevaa yksityiskohtaista vastanäyttöä tai vahvistamatta omia väitteitään konkreettisin todistein.

53 Toisin kuin Irlannin hallitus väittää, komission esittämällä näytöllä kokonaisuutena on myös merkitystä komission sen väitteen tukemiseksi, joka koskee sitä, että paikallisviranomaiset sallivat jatkuvasti ilman lupaa tapahtuneet jätteiden kaadot Limerickissä sijaitseville kosteikkoalueille.

54 Edellä esitetyn perusteella yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että tämän tuomion 50 kohdassa esitetystä näytöstä ilmenee oikeudellisesti riittävällä tavalla, että vuonna 1997 toimivaltainen paikallisviranomainen salli rakennus- ja purkujätteiden ilman lupaa tapahtuneet kaadot Limerickin kosteikkoalueelle, että tällaisia kaatoja jatkettiin kyseisellä alueella muun muassa tämän menettelyn kuluessa ja että myös muuta kaatoa tapahtui kahdelle muulle erittäin läheiselle kosteikkoalueelle. On myös osoitettu, että EPA myönsi 23.1.1998 Limerick Corporationille lähetetyssä kirjeessä, että kyseisenä aikana voimassa olleen Irlannin lainsäädännön mukaan tällaisilta kaadoilta ei edellytetty lupaa, jos ne toteutettiin hyödyntämistarkoituksessa.

55 Irlannin hallitus ei kiistä sitä, että kyseessä olevat kosteikkoalueet ovat ekologisesti erityisen merkittäviä, ja tämä ilmenee riittävällä tavalla asiakirja-aineistosta ja muun muassa siitä, että yksi näistä alueista on suunniteltu luokiteltavaksi erityisten suojelutoimien alueeksi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) perusteella. Komission esittämistä valokuvista ja lehtiartikkeleista sekä Department of Arts, Heritage, Gaeltacht and the Islandsin 8.12.1997 päivätystä kirjeestä ilmenee lisäksi, että kyseisiä kosteikkoalueita on vahingoitettu vakavasti.

— Jätteiden ilman lupaa tapahtunut allastaminen ja levittäminen Ballardissa Fermoyssa Corkin kreivikunnassa (kantelu 1997/4792)

56 Komissio väittää, että Corkin kreivikunnanvaltuusto, joka on jätehuollon alalla toimivaltainen viranomainen, salli vuodesta 1990 lähtien sen, että yksityinen toimija, jolla ei ollut lupaa, suoritti orgaanisen jätteen laajamittaisia varastointitoimia Ballardissa sijaitseviin laguuneihin ja huolehti näistä jätteistä levittämällä ne, varmistamatta näiden toimien lopettamista ja niistä rankaisemista. Kyseessä olevat infrastruktuurit on komission mukaan lisäksi rakennettu ilman edellytettyä rakennuslupaa, joka myönnettiin vuonna 1998, mikä komission mukaan helpotti näiden toimien jatkamista.

57 Vastineessaan Irlannin hallitus myöntää, että kyseessä olevan toimijan toteuttamat varastointi- ja levittämistoimet edellyttivät lupaa. Se katsoo kuitenkin, että Corkin kreivikunnanvaltuuston omaksuma asenne oli asianmukainen. Tämä viranomainen totesi Irlannin hallituksen mukaan vuoden 1992 huhtikuussa, että moitittu toiminta oli päättynyt. Kun tämä toiminta alkoi uudestaan, kyseinen viranomainen ei toteuttanut vuoden 1996 aikana toimenpiteitä varmistaakseen kaiken kyseisiin laguuneihin tapahtuneen uuden varastoinnin lopettamisen. Kun Corkin kreivikunnanvaltuusto kuitenkin totesi vuoden 2001 elokuussa suoritetun tarkastuksen yhteydessä, että allastamistoimet oli aloitettu uudestaan, se pani Irlannin hallituksen mukaan vireille oikeudenkäynnin, joka päättyi vuoden 2002 maaliskuussa syyllisen tuomitsemiseen 1 800 euron sakkoon. Kaikenlainen lainvastainen varastointi päättyi Irlannin hallituksen mukaan tämän jälkeen ja alueella yhä olleet jätteet poistettiin.

58 Vastauksessaan komissio pysyy väitteessään, jonka mukaan kyseessä olevat toimet eivät ole milloinkaan päättyneet. Se esittää tämän osalta erilaisia kirjeitä, joista tietyt ovat peräisin Corkin kreivikunnanvaltuustolta itseltään ja joista ilmenee, että jätteitä varastoitiin Ballardiin ainakin vuoden 2002 kesäkuuhun saakka. Vastuussa olevaa toimijaa on komission mukaan lisäksi rangaistu yksinomaan siitä, ettei se toimittanut tietoja kyseiselle valtuustolle.

59 Kiistämättä tätä komission viimeistä väitettä Irlannin hallitus toteaa vastauksessaan, joka jätettiin yhteisöjen tuomioistuimeen 10.1.2003, että Corkin kreivikunnanvaltuusto selvittää mahdollisuutta nostaa syyte kyseistä toimijaa vastaan. Asianomaisella alueella edelleen olevat jätteet poistetaan sen mukaan lisäksi välittömästi.

60 Edellä esitetyn perusteella yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että yksityinen toimija suoritti huomattavia jätteiden allastamis- ja/tai levittämistoimia ilman lupaa Ballardissa Corkin kreivikunnassa ainakin vuoden 1990 ja vuoden 2002 kesäkuun välillä ilman, että toimivaltaiset viranomaiset olisivat toteuttaneet asianmukaisia toimenpiteitä näiden toimien päättämiseksi, ja ilman, että niistä olisi määrätty rangaistuksia. On lisäksi kiistatonta, että tällaisten toimien edellyttämää infrastruktuuria pidettiin yllä ilman edellytettyä rakennuslupaa ja että toimivaltaiset viranomaiset myönsivät vuonna 1998 tällaisen luvan, jossa hyväksyttiin tämän infrastruktuurin säilyttäminen.

— Jätteiden varastointitoimet ilman lupaa Pembrokestownissa Whiterock Hillissä Wexfordin kreivikunnassa (kantelu 1999/4847)

61 Komissio väittää, että yksityinen yritys suoritti vuosien 1995 ja 2001 välillä jätteiden varastointitoimia Pembrokestownissa sijaitsevalle alueelle kolmesta District Courtin vuosina 1996 ja 1997 tekemästä sellaisesta päätöksestä huolimatta, joissa se oli tuomittu tähän liittyen ensin 100 Irlannin punnan (IEP) ja sitten kahdesti 400 IEP:n sakkoihin, mikä osoittaa komission mukaan muun muassa määrättyjen rangaistusten riittämättömyyden. Nämä toimet aiheuttivat komission mukaan lisäksi seudun asukkaille merkittävää haittaa, josta Wexfordin kreivikunnanvaltuustolle ilmoitettiin, mikä ilmenee muun muassa sen 23.2.1996 tekemästä päätöksestä, jossa hylättiin kyseistä aluetta koskeva rakennuslupahakemus ja jonka komissio esittää.

62 Irlannin hallituksen mukaan tällaiset sakot olivat väitettyjen tosiseikkojen aikana voimassa olleiden European Communities (Waste) Regulationsin (1979) mukaiset, sillä niissä säädettiin, että summaarisessa menettelyssä voitiin määrätä enintään 600 IEP:n sakkorangaistuksia ja/tai enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistus. Kyseisten toimien epäsäännöllisyyden vuoksi Wexfordin kreivikunnanvaltuusto katsoi Irlannin hallituksen mukaan lisäksi hyödyttömäksi vaatia tuomioistuinta antamaan asianomaiselle määräys näiden toimien estämiseksi. Lopuksi on todettava, että näitä toimia koskeva lupapäätös, jonka kyseinen hallitus esittää, tehtiin 24.1.2001.

63 Tässä tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että asiakirja-aineistosta ilmenee oikeudellisesta riittävällä tavalla, että jätteiden varastointitoimet yksityiselle alueelle, joka sijaitsee Pembrokestownissa, tapahtuivat alueen asukkaille haitallisissa olosuhteissa täysin ilman lupaa vuoden 1995 ja vuoden 2001 tammikuun välisenä aikana toimivaltaisten viranomaisten toteuttamatta asianmukaisia toimenpiteitä näiden toimien päättämiseksi ja ilman, että näistä toimista olisi rankaistu riittävän tehokkaasti, jotta tällaisilla rangaistuksilla olisi ehkäisevä vaikutus. On myös osoitettu, että EPA myönsi toimijalle vuoden 1996 laissa säädetyn luvan 24.1.2001.

— Powerstownin kunnallisen kaatopaikan pitäminen ilman lupaa Carlow'n kreivikunnassa (kantelu 1999/4351)

64 Komissio väittää kannekirjelmässään, että Carlow'n kreivikunnassa sijaitsevan Powerstownin kunnallinen kaatopaikka on toiminut ilman toimilupaa vuodesta 1975 lähtien ja että vaikka lupahakemus tehtiin 27.2.1998 vuoden 1996 lain perusteella, minkäänlaista päätöstä ei ollut vielä tehty 23.2.2000, ja laitos jatkoi toimintaansa tämän hakemuksen tekemisen jälkeen.

65 Kiistämättä näitä väitteitä Irlannin hallitus esittää kyseistä kaatopaikkaa koskevan lupapäätöksen, jonka EPA teki 24.3.2000.

— Jätteiden varastointi- ja käsittelylaitoksen pitäminen ilman toimilupaa Cullinagh'ssa Fermoyssa Corkin kreivikunnassa (kantelu 1999/4478)

66 Komissio väittää, että Corkin kreivikunnanvaltuusto salli vuodesta 1991 lähtien sen, että yksityinen toimija, jolla ei ollut toimilupaa, piti jätteiden varastointi- ja käsittelylaitosta Cullinagh'ssa sijaitsevalla pohjavesialueella varmistamatta tämän toiminnan päättämistä ja siitä rankaisemista tämän toimijan vuosina 1991–1994 esittämien rakennuslupahakemusten toistuvista hylkäämisistä huolimatta.

67 Irlannin hallitus väittää, että vuoden 2002 huhtikuussa tehtiin päätös, jossa kyseiselle laitokselle annettiin lupa suorittaa 6 500 jätetonnin hyödyntämistoimia vuodessa. Tätä päätöstä ei kuitenkaan ole esitetty. Kyseisen hallituksen mukaan ei ole osoitettu, että kyseessä oleva laitos olisi saastuttanut pohjavesiä, ja lupapäätöksessä edellytetään pohjavesien valvonta- ja arviointimenettelyn täytäntöönpanoa. Rakennuslupien osalta Irlannin hallitus väittää, että Corkin kreivikunnanvaltuusto myönsi nämä luvat, mutta valitusviranomainen peruutti ne.

68 Yhteisöjen tuomioistuin katsoo tässä tilanteessa, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että jätteiden varastointi- ja käsittelypaikan luvaton pitäminen jatkui ainakin vuoden 1991 ja vuoden 2002 huhtikuun välisenä aikana alueella, jossa pohjavesien saastumisvaaraa ei voida sulkea pois, toimivaltaisten viranomaisten toteuttamatta asianmukaisia toimenpiteitä tämän toiminnan päättämiseksi ja ilman,

että siitä olisi määrätty rangaistuksia. Kuten edellisestä kohdasta ilmenee, Irlannin hallitus lisäksi myöntää, että kyseessä olevat viranomaiset myönsivät rakennuslupia näille laitoksille aikana, jolloin näillä ei ollut direktiivissä säädettyä toimilupaa.

— Jätteiden kaato ja jätteenkäsittelylaitosten pitäminen ilman toimilupaa Poolbegin niemimaalla Dublinissa (kantelu 1999/4801)

69 Komissio väittää yhtäältä, että Dublinin kaupungin toimivaltaiset viranomaiset sallivat vuodesta 1997 lähtien rakennus- ja purkujätteen kaadon viheralueelle, joka sijaitsee Poolbegin niemimaalla, varmistamatta tämän kaadon lopettamista tai määräämättä siitä rangaistuksia tai kyseisten jätteiden poistamista. Nämä samat viranomaiset sallivat toisaalta komission mukaan kahden ilman toimilupaa toimineen metallijätteen käsittelylaitoksen pitämisen varmistamatta tämän toiminnan päättämistä tai siitä rankaisemista ja jopa myöntäen kyseisille laitoksille yhteisön taloudellista tukea.

70 Edellä mainitun kahden laitoksen osalta Irlannin hallitus totesi 12.12.2000 ja 26.6.2001 päivätyissä kirjeissään komission sille esittämien tietopyyntöjen jälkeen, että 23.9.1998 tehtyä lupahakemusta koskeva lupapäätös tehtiin 3.8.2000 ja 15.10.1998 tehtyä lupahakemusta koskeva lupapäätös 1.3.2001. Yhteisön tukien osalta kyseinen hallitus toteaa vastineessaan, että ne myönnettiin erehdyksessä.

71 Irlannin hallitus väittää lisäksi, että menneisyydessä on tapahtunut ainoastaan yksi jätteiden valvomaton kaato ja että kyseinen alue ennallistettiin ennen vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetettua määräaikaa, eikä sillä ole havaittavissa mitään jälkiä ympäristövahingoista. Näihin tekoihin syyllistyneitä ei sen mukaan ole voitu rangaista, koska heitä ei ole kyetty yksilöimään.

72 Komissio väittää vastauksessaan, että Poolbegin niemimaasta vastaavaan Dublin Port Companyyn sekä jätehuollosta vastaavaan viranomaiseen eli Dublin Corporationiin säännöllisessä yhteydessä olleilta kantelijoilta saaduista yksityiskohtaisista tiedoista sekä komission esittämistä valokuvista ilmenee, että jätteiden kaato jatkui vuoden 2000 alkuun saakka ja että Irlannin viranomaiset ennallistivat kyseisen alueen vasta saman vuoden lopussa.

73 Irlannin hallitus kiistää vastauksessaan nämä komission väitteet ja katsoo, että tämän esittämät valokuvat eivät riitä tukemaan niitä.

74 Yhteisöjen tuomioistuin toteaa yhtäältä, että 12.12.2000 ja 26.6.2001 päivätyissä kirjeissään Irlannin hallitus myönsi, että huomattavia määriä purkujätettä oli kaadettu aikaisemmin kyseiselle alueelle, ja totesi, että tämä jäte tasoitettiin, jotta sitä voitiin käyttää putkistojen kokoonpanotoimissa käytettävän jalustan pohjamateriaalina. Kantelijoiden väitteet ja komission esittämät valokuvat ovat toisaalta riittävän täsmällisiä ja yksityiskohtaisia, joten kyseinen hallitus ei voi, kuten tämän tuomion 42–47 kohdassa muistutetaan, tyytyä väittämään, että väitettyjä tosiseikkoja ei ole osoitettu, esittämättä komission toimittamia tietoja koskevaa yksityiskohtaista vastanäyttöä tai vahvistamatta omia väitteitään konkreettisin todistein.

75 Edellä esitetty huomioon ottaen yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että Dublinin kaupungin toimivaltaiset viranomaiset sallivat vuodesta 1997 vuoteen 2000 purkujätteen esiintymisen ilman lupaa Poolbegin niemimaalla sijaitsevalla viheralueella varmistamatta tämän käytännön päättämistä tai kyseisen jätteen poistamista. Edellä mainitut viranomaiset sallivat myös kahden jätteenkäsittelylaitoksen pitämisen kyseisellä niemimaalla ilman

toimilupaa 3.8.2000 ja 1.3.2001 saakka, jolloin niitä koskevat lupahakemukset hyväksyttiin, varmistamatta tämän toiminnan päättämistä tai sitä, että toiminnanharjoittajalle määrättiin rangaistuksia. Nämä laitokset saivat lisäksi yhteisön taloudellista tukea.

— Waterfordin kreivikunnassa sijaitsevien Tramoren ja Kilbarryn kunnallisten kaatopaikkojen pitäminen ilman toimilupaa (kantelu 1999/5008)

76 Asianosaisten toimittamista asiakirjoista ja kirjelmistä ilmenee, että Tramoren kaatopaikan, joka on toiminut 1930-luvulta saakka, vieressä on luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetussa neuvoston direktiivissä 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1) tarkoitettu erityissuojelualue ja että se sijaitsee osittain alueella, jota on ehdotettu kansalliseksi luonnonperintöalueeksi ja direktiivissä 92/43 tarkoitetuksi erityisten suojelutoimien alueeksi. Kyseisistä asiakirjoista ilmenee myös, että EPA teki 25.9.2001 myönteisen päätöksen tätä kaatopaikkaa koskevasta lupahakemuksesta, joka oli esitetty vasta 30.9.1998.

77 Kilbarryn kaatopaikan, joka on toiminut 1970-luvun alusta lähtien, vieressä on kosteikkoalue, jota on ehdotettu luonnonperintöalueeksi ja joka tunkeutuu entiselle tieteellisesti merkittävälle alueelle. EPA teki 19.10.2001 myönteisen päätöksen tätä kaatopaikkaa koskevasta lupahakemuksesta, joka oli esitetty 30.9.1997.

78 Komission mukaan näiden kahden kaatopaikan pitäminen ilman lupaa on myös aiheuttanut huomattavaa ympäristövahinkoa ja -häiriötä, joka ilmenee muun muassa niiden tunkeutumisena viereisille kosteikkoalueille ja tästä johtuvana näiden alueiden pinta-alan pienenemisenä.

79 Irlanti väitti 30.11.2000 komissiolle lähettämässään kirjeessä vastauksena tämän esittämään tietopyyntöön, että Kilbarryn kaatopaikan viereisen kosteikkoalueen pienentyminen oli tapahtunut kymmenen vuotta aikaisemmin. Väitettyjen ympäristöhaittojen osalta tämä hallitus kiistää kaikki Tramoren kaatopaikan aiheuttamat huomattavat kielteiset vaikutukset viereiselle erityissuojelualueelle, mutta puolestaan myöntää, että EPA on ilmaisut huolensa Kilbarryn kaatopaikasta.

80 Irlannin hallitus täsmensi vastineessaan lisäksi, että sen jälkeen, kun Duchas, joka on luonnonsuojelusta vastaava viranomainen, muutti Tramoriin suunnitellun erityisten suojelutoimien alueen rajoja, kaatopaikka ei ole enää sijainnut osittain tällä alueella. Se väittää myös, että kaikkia ympäristölle ja erityisesti kyseisten kaatopaikkojen viereisille ekologisesti herkille alueille aiheutuvia haittoja on sittemmin käsitelty asianmukaisesti 25.9. ja 19.10.2001 tehdyissä lupapäätöksissä.

81 Yhteisöjen tuomioistuin toteaa tämän osalta, että Irlannin hallitus myöntää, että Kilbarryn kaatopaikka on sijainnut osittain viereisellä kosteikkoalueella ja että tämän alueen pinta-ala on pienentynyt tämän vuoksi.

82 Tramoren kaatopaikan osalta 29.5.2000 päivätystä kirjeestä, jonka Irlannin luonnonsuojelusta vastaava viranomainen on lähettänyt, ilmenee, että se moittii Waterfordin kreivikunnanvaltuustoa sekä siitä, että tämä kaatopaikka sijaitsee osittain suunnitellulla erityisten suojelutoimien alueella, että tälle alueelle aiheutuneista vahingoista. Tämän saman viranomaisen 20.7.2000 hyväksymässä luonnonsuojelusuunnitelmassa, jonka komissio myös esittää, vahvistetaan, että kaatopaikka levisi tälle alueelle vuoden 1993 jälkeen ja aiheutti tämän alueen merkittävää pilaantumista sekä vahinkoa kyseisen kaatopaikan lähialueille. Komission esittämissä valokuvissa, jotka on otettu vuoden 2001 toukokuussa, näkyy myös jätteitä, jotka ovat tämä kaatopaikan reuna-alueiden vieressä ja jotka leviävät ympäröivään luontoon.

83 Tietyissä tutkimusraporteissa, jotka laadittiin näiden kahden kaatopaikan lupamenettelyjen yhteydessä, ja lupapäätöksissä itsessään esitetyistä toteamuksista sekä erilaisista niissä asetetuista erityisehdoista ilmenee, että kyseisten kaatopaikkojen toiminta aiheutti merkittävää vahinkoa ympäristölle ja erityisesti vesiympäristölle. Kyseisissä päätöksissä asetettujen eri ehtojen asianmukainen noudattaminen merkitsee myös täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamista ja työsuorituksia, joten pelkkä lupien myöntäminen ei takaa, että ympäristöhaitat, jotka perustuvat kyseisten kahden kaatopaikan toimintaan, poistetaan välittömästi. Tämä toteamus vahvistetaan muun muassa vuotuisessa ympäristöraportissa, jonka Waterfordin kreivikunnanvaltuusto laati vuoden 2002 lokakuussa Tramoren kaatopaikkaa koskevassa lupapäätöksessä olevien vaatimusten mukaisesti.

84 Edellä esitetyn perusteella yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että Tramoren ja Kilbarryn kunnalliset kaatopaikat, jotka perustettiin 1930- ja 1970-luvuilla, jatkoivat toimintaansa ilman toimilupaa 25.9. (Tramore) ja 19.10.2001 (Kilbarry) saakka, jolloin EPA hyväksyi niitä koskevat lupahakemukset, joista ensimmäinen oli esitetty 30.9.1998 ja jälkimmäinen 30.9.1997. On myös osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että kyseiset kaatopaikat ovat tunkeutuneet herkille kosteikkoalueille, jotka ovat ekologisesti erityisen merkittäviä, ja aiheuttaneet muun muassa kyseisten alueiden muuttumista ja niiden pinta-alan pienenemistä, ja että ne ovat olleet erilaisten merkittävien sellaisten ympäristöhaittojen lähde, joita ei ole poistettu pelkästään sillä, että edellä mainitut luvat on myönnetty, kuten edellisestä kohdasta ilmenee.

— Jätteenkäsittelylaitosten pitäminen ilman lupaa Lea Roadissa ja Ballymorrisissa Laoisin kreivikunnassa (kantelu 1999/5112)

85 Komissio väittää, että toimivaltaiset paikallisviranomaiset ovat sallineet yksityisen toimijan pitää 1980-luvulta lähtien ilman toimilupaa jätteenkäsittelylaitoksia Lea Roadin ja Ballymorrisin käyttämättömissä louhoksissa Portarlingtonin lähellä

Laoisin kreivikunnassa; kummatkin laitokset sijaitsevat Barrow-joen valuma-alueella, jolla on merkittävä pohjavesikerrostuma, eivätkä kyseiset viranomaiset ole varmistaneet tämän toiminnan päättämistä tai siitä rankaisemista.

86 Irlannin hallitus myönsi komissiolle 28.11.2000 lähettämässään kirjeessä, että jätehuoltotoimia on todellakin toteutettu kyseisillä kahdella alueella ilman edellytettyä lupaa, mutta se totesi kuitenkin vastineessaan, että Laoisin kreivikunnanvaltuusto oli vahvistanut sille vuoden 2001 syyskuussa, että kaikenlainen toiminta oli tällä välin päättynyt Lea Roadin alueella. Ballymorrisin alueen osalta se toteaa, että EPA julkaisi vuoden 2002 helmikuussa päätösluonnoksen, jossa evätään pyydetty lupa.

87 Komissio kiistää vastauksessaan sen, että Lea Roadilla toteutetut jätehuoltotoimet olisivat päättyneet. Se esittää tämän osalta erilaisia raportteja, jotka on laadittu alueella suoritettujen tutkimuskäyntien jälkeen ja joista yhden, joka on päivätty 6.6.2002, liitteenä on valokuvia, jotka osoittavat, että alueella harjoitettiin merkittävää jätteiden huolto- ja varastointitoimintaa ainakin edellä mainittuun päivään saakka. Komissio esittää myös erilaisia tutkimusraportteja ja valokuvia, jotka osoittavat Ballymorrisissa toteutettujen jätehuoltotoimien laajuuden.

88 Yhteisöjen tuomioistuimeen 10.1.2003 toimittamassaan vastauksessa Irlannin hallitus toteaa, että Ballymorrisin aluetta koskevasta lupahakemuksesta odotetaan päätöstä vuoden 2003 maaliskuussa.

89 Edellä esitetyn perusteella yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että toimivaltaiset irlantilaisviranomaiset ovat sallineet yksityisen toimijan pitää 1980-luvulta saakka ilman toimilupaa kahta merkittävää jätteenkäsittelylaitosta Lea Roadin ja Ballymorrisin käyttämättömissä

louhoksissa Portarlingtonin lähellä Laoisin kreivikunnassa; kummatkin laitokset sijaitsevat Barrow-joen valuma-alueella, jolla on merkittävä pohjavesikerrostuma, eivätkä kyseiset viranomaiset ole varmistaneet tämän toiminnan päättämistä tai siitä rankaisemista. Lea Roadin alueen osalta tämä tilanne jatkui ainakin 6.6.2002 ja Ballymorrisin alueen osalta 10.1.2003 saakka.

— Drumnabodenin, Muckishin ja Glenallan kunnallisten kaatopaikkojen pitäminen ilman toimilupaa Donegalin kreivikunnassa (kantelu 2000/4408)

90 Asianosaisten kesken on kiistatonta, että sen jälkeen, kun Drumnabodenin kunnallista kaatopaikkaa koskeva lupahakemus oli tehty 30.9.1998 vuoden 1996 lain mukaisesti, Donegalin kreivikunnanvaltuusto määräsi 26.4.1999 tekemällään päätöksellä tämän kaatopaikan suljettavaksi. Tämän vuoksi tämä viranomainen päätti Muckishin ja Glenallan kunnallisten kaatopaikkojen, jotka oli suljettu hieman ennen 1.3.1999, jota ennen kaikkiin olemassa olleisiin kunnallisiin kaatopaikkoihin liittyen oli tehtävä lupahakemus kyseisen lain perusteella, toiminnan jatkamisesta. Näin ollen jätehuoltotoiminta aloitettiin uudelleen näillä kahdella jälkimmäisellä kaatopaikalla, vaikka niitä koskevat lupahakemukset tehtiin vasta 5.10.1999. Siitä huolimatta, että nämä hakemukset tehtiin myöhässä, EPA ei esittänyt vastalauseita näiden kaatopaikkojen toiminnan jatkamiselle.

— Jätteiden kaato ja varastointi ilman lupaa Carlingford Lough'ssa Greenoressa Louthin kreivikunnassa (kantelu 2000/4145)

91 Komissio väittää, että Irlannin viranomaiset sallivat vuodesta 1990 lähtien rakennus- ja purkujätteen kaadon ilman lupaa meren rannalla sijaitsevalle alueelle Carlingford Lough'ssa Greenoressa Louthin kreivikunnassa varmistamatta näiden toimien päättämistä tai niistä rankaisemista tai myöskään jätteiden poistamista.

92 Irlannin hallitus totesi komissiolle 9.4.2001 lähettämässään kirjeessä, että Department of the Marine and Natural Resources oli katsonut, että näitä jätteitä koskeva kysymys ratkaistaisiin tarkasteltavana olleen paikallisen kehittämishankkeen yhteydessä. Department of the Environment and Local Government toimitti lisäksi komissiolle jäljennöksen raportista, joka oli päivätty 23.10.2000 ja jossa Carlingford Lough'iin varastoidut jätteet yksilöidään purkutavaraksi.

93 Irlannin hallitus väittää kuitenkin vastineessaan, että tämä jälkimmäinen arviointi on virheellinen. Irlannin hallitus toteaa, että vuoden 2002 tammikuussa Louthin kreivikunnanvaltuuston pyynnöstä alueella toteutettujen näytteenottojen jälkeen ilmeni, että alueella olevat materiaalit muodostuivat kallionlohkareista ja kivistä, jotka Greenore Port -niminen yritys oli louhinut louhoksesta ja varastoinut tähän paikkaan maanparannustarkoituksessa, joten jätteistä huolehtimista ei Irlannin hallituksen mukaan tapahtunut. Näiden materiaalien käyttämistä suunnitellaan lisäksi Irlannin hallituksen mukaan tällä hetkellä rantavallin rakentamiseen.

94 Tässä tilanteessa yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että komission esittämistä todisteista, joihin kuuluvat erityisesti kantelijoilta sekä Department of the Marine and Natural Resourcesilta peräisin olevat kirjeet, tämän ministeriön virkamiesten laatimat kaksi tutkimusraporttia alueella vuosina 1993 ja 1997 suoritettujen tarkastusten jälkeen sekä vuoden 2002 tammikuulta peräisin olevat valokuvat, ilmenee, että kyseessä olevat jätteet todella muodostuvat purkujätteestä ja muun muassa raudoitetusta betonista ja rautaromusta. Kyseisistä tiedoista ilmenee myös oikeudellisesti riittävällä tavalla, että yksityinen toimija, jolla ei ollut lupaa, suoritti vuodesta 1990 lähtien tällaisen purku- ja rakennusjätteen kaatamista ja varastointia meren rannalla sijaitsevalle alueelle Carlingford Lough'ssa ja että toimivaltaiset irlantilaisviranomaiset sallivat tämän tilanteen jatkua ainakin vuoden 2002 tammikuuhun saakka varmistamatta tämän toiminnan lopettamista ja siitä rankaisemista tai kyseisten jätteiden poistamista.

— Ilman lupaa toimivien tai rekisteröimättömien yksityisten yritysten toteuttama jätteiden keräily Brayssa Wicklow'n kreivikunnassa (kantelu 2000/4157)

95 Komissio väittää, että Brayn kunnanvaltuusto päätti vuoden 2000 tammikuussa lopettaa kotitalousjätteen keräilystä huolehtimisen ja kehotti asukkaita kääntymään sellaisten yksityisten keräilijöiden puoleen, joiden luettelo asukkaille toimitettiin. Komission mukaan tällaisia keräilijöitä ei kuitenkaan ole rekisteröity tai niillä ei ole lupaa direktiivin 12 artiklassa tarkoitetulla tavalla, koska tätä säännöstä ei ole täytäntöönpantu Irlannin oikeudessa.

96 Irlannin hallitus totesi komissiolle 4.10.2000 lähettämässään kirjeessä ensinnäkin, että Brayn kunta pitää kirjaa kaikista sen alueella toimivista keräilijöistä. Se ilmoitti toiseksi komissiolle myöhemmin annettavasta säädöksestä, jonka mukaan jätteidenkeräily kuuluu Irlannissa lupajärjestelmän piiriin.

— Jätteiden ilman lupaa tapahtunut sijoittaminen Ballynattinin, Pickardstownin, Ballygunner Bogin ja Castletownin alueille Waterfordin kreivikunnassa (kantelu 2000/4633)

97 Kannekirjelmässään komissio väittää, että Waterfordin kreivikunnanvaltuusto salli ainakin vuoden 2001 joulukuuhun saakka sen, että erilaisia jätteitä ja erityisesti rakennus- ja purkujätteitä sijoitettiin ilman lupaa kyseisen kreivikunnan eri kosteikkoalueille, joihin kuuluvat Ballynattinin, Pickardstownin, Ballygunner Bogin ja Castletownin alueet, varmistamatta tämän toiminnan päättämistä ja siitä rankaisemista tai näiden jätteiden poistamista.

98 Irlannin hallitus väittää vastineessaan, joka toimitettiin yhteisöjen tuomioistuimeen 19.8.2002, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä jätteiden sijoittaminen Pickardstownin, Castletownin ja Ballygunner Bogin alueille oli päättynyt. Waterfordin kreivikunnanvaltuusto oli lisäksi toteuttanut toimenpiteitä kahdelle ensimmäiselle alueelle sijoitettujen jätteiden poistamiseksi. Kolmannelle alueelle on tällä välin kylvetty ruohikkoa, ja valtuuston mukaan jätteiden kerääminen ei mahdollista kyseisen kosteikkoalueen ennallistamista. Tämä hallitus väittää myös, että vuoden 2002 tammikuussa nostettiin syytteitä Ballynattinin alueeseen liittyen sen jälkeen, kun oli todettu, että kyseisen valtuuston vuoden 2000 kesäkuussa päivätyllä määräyksellä jätteiden kaadon lopettamisesta ja jätteiden poistamisesta ei ollut ollut mitään vaikutusta.

99 Vastauksensa tueksi komissio esittää vuoden 2002 syyskuulta olevia valokuvia, jotka osoittavat, että Ballynattinin, Pickardstownin ja Castletownin alueilla oli purkujätteitä ja että ensimmäiselle näistä kolmesta alueesta oltiin rakentamassa.

100 Vastauksessaan, joka toimitettiin yhteisöjen tuomioistuimeen 10.1.2003, Irlannin hallitus väittää, että jätteitä kaadettiin Ballynattiniin, Pickardstowniin, Ballygunner Bogiin ja Castletowniin alueille, jotka vastaavat 0,1:tä, 0,8:aa, 0,4:ää ja yhtä hehtaaria tai 0,15:tä prosenttia, 27:ää prosenttia, 6:ta prosenttia ja 17:ää prosenttia kyseisistä kosteikkoalueista. Ballynattinin alueen tapauksessa Circuit Courtin antamassa määräyksessä vaadittiin Irlannin hallituksen mukaan jätteiden keräämistä sekä rakenteilla olevan rakennuksen purkamista, ja pyyntö alueen omistajan vangitsemiseksi oli esitetty vuoden 2002 joulukuussa kyseiselle tuomioistuimelle. Saatuaan äskettäin tietää uusista jätteiden kaadoista Castletownin alueelle Waterfordin kreivikunnanvaltuusto on Irlannin hallituksen mukaan ilmaissut aikeensa vaatia tälle alueelle sekä Pickardstownin alueelle varastoitujen jätteiden keräämistä.

101 Edellä esitetyn perusteella yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että pääasiassa rakennus- ja purkujätettä on varastoitu Waterfordin kreivikunnan eri kosteikkoalueille Ballynattinin, Pickards-

townin, Ballygunner Bogin ja Castletownin alueilla yksityisten toimijoiden aloitteesta ja että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä toimivaltainen paikallisviranomainen ei ollut varmistanut tämän toiminnan päättämistä ja siitä rankaisemista eikä kyseisten jätteiden poistamista, minkä lisäksi tämä tilanne jatkui käsiteltävänä olevan kanteen nostamisen jälkeen.

Direktiivin 9 ja 10 artiklan rikkominen

— Asianosaisten lausumat

102 Komissio toteaa, että direktiivin 9 ja 10 artiklan mukaan kaikki jätteiden käsittelytoimet ovat vuodesta 1977 lähtien edellyttäneet lupaa. Tällaisen luvan, joka myönnetään direktiivin 4 artiklan soveltamiseksi ja jossa on täsmennettävä ehdot, joita kyseisten toimien on noudatettava, jotta ympäristöä voidaan suojella, on ehdottomasti oltava ennakkolupa.

103 Komission mukaan Irlannissa on kuitenkin toteutettu lukuisia yhdyskuntajätteen käsittelytoimia ilman lupaa, minkä osoittavat esimerkiksi Powerstownin sekä Tramoren ja Kilbarryn kaatopaikkojen tapaukset, joista ensimmäinen mainitaan kantelussa 1999/4351 ja jälkimmäiset kaksi kantelussa 1999/5008.

104 Komission mukaan vuoden 1996 lain perusteella tehtyjen lupahakemusten käsittelyaika oli lisäksi kohtuuton olemassa olleiden laitosten osalta, kun ne jatkoivat järjestelmällisesti toimintaansa lupamenettelyn aikana. Irlannin hallituksen komissiolle 23.2.2000 lähettämässä vastauksessa todetaan, että 137 tämäntyyppisestä

lupahakemuksesta 102:a ei ollut ratkaistu 2.2.2000 mennessä. Muckishin ja Glenallan kaatopaikkojen tapauksissa, joita kantelu 2000/4408 koski, EPA jopa salli komission mukaan sen, että niiden pitäminen jatkui, vaikka lupahakemusta ei ollut tehty kyseisessä laissa säädetyssä määräajassa.

105 Komission mukaan Irlanti ei myöskään ole noudattanut velvoitteitaan, koska se ei ole edellyttänyt, että kunnalliset kaatopaikat, jotka suljettiin ennen kyseisten määräaikojen päättymistä, kuuluvat direktiivin 9 artiklassa säädetyn lupamenettelyn piiriin.

106 Yksityisten toimijoiden harjoittaman jätteiden käsittelyn osalta komissio väittää, että Irlannin eri tason viranomaiset sallivat myös sen, että monilla Irlannin alueilla jatkettiin toimia ilman lupaa, varmistamatta näiden toimien lopettamista tai niistä rankaisemista, mikä ilmenee muun muassa tutkittaessa kanteluja 1997/4705, 1997/4792, 1999/4478, 1999/4801, 1999/5112, 2000/4145 ja 2000/4633. Rangaistuksilla, joita on komission mukaan määrätty poikkeuksellisesti, ei lisäksi ole ollut ehkäisevää vaikutusta, mikä ilmenee muun muassa tarkasteltaessa kantelua 1997/4847. Komission mukaan tällä tavoin rohkaistaan epärehellisiä toimijoita jatkamaan yksinkertaisen kannattavuuslaskelman perusteella lainvastaista toimintaansa, kun taas niiden kilpailijoita, jotka noudattavat direktiivin vaatimuksia, rangaistaan.

107 Kun on kyse olemassa oleviin lainvastaisiin laitoksiin liittyvistä toimi- tai rakennuslupahakemuksista, Irlannin viranomaiset sallivat lisäksi komission mukaan kyseessä olevan toiminnan jatkamisen, koska lopulta myönnetty lupa kattoi tällöin aikaisemmat sääntöjenvastaisuudet, mikä ilmenee muun muassa tutkittaessa kanteluja 1997/4792, 1999/4478, 1999/4801, 1999/5112 ja 2000/4145. Kantelussa 1997/4705 tarkoitetussa tapauksessa komissio väittää EPAn jopa myöntäneen, että täyttämistoiminta kosteikkoalueella on hyödyntämistä ja että tällaisessa tilanteessa kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä lupaa.

108 Irlannin hallitus toteaa vastineessaan yhdyskuntajätteitä koskevien toimien osalta, että vuoden 2001 syyskuun lopussa ainoastaan 14:lle toiminnassa olleelle kunnalliselle kaatopaikalle oli vielä myönnettävä lupa ja että tilanne oli kokonaisuudessaan korjattu 29.11.2002, jolloin viimeinen lupa myönnettiin. Irlannin hallituksen mukaan hakemusten käsittelyaika oli tämän osalta tavallinen, kun otetaan huomioon olemassa olleita laitoksia koskevien samanaikaisten hakemusten tulva, asiakirjojen monimutkaisuus ja lupamenettelyn hitaus. Glenallan ja Muckishin kaatopaikkoja koskeva tapaus on Irlannin mukaan poikkeuksellinen.

109 Irlannin hallituksen mukaan direktiivin 9 artiklassa ei lisäksi edellytetä, että sellaisen laitoksen, joka on suljettu ennen laissa lupahakemuksen tekemiselle asetettua määräaikaa, toiminta on taannehtivasti luvanvaraista.

110 Yksityissektorin käsittelemien jätteiden osalta kyseinen hallitus kiistää sen, että Irlannin viranomaiset olisivat yleisesti taipuvaisia sallimaan ilman lupaa toteutettavia toimia. Olemassa ollutta tai suunniteltua toimintaa koskevia lupahakemuksia tehtiin vuoden 1998 toukokuun ja vuoden 2002 elokuun välillä Irlannin hallituksen mukaan 651 ja 384 lupaa myönnettiin.

111 Vuoden 1996 laissa säädetään Irlannin hallituksen mukaan lisäksi asianmukaisista sakko- ja vankeusrangaistuksista, ja tämän lain säännösten rikkomisesta todella määrätään sen mukaan rangaistuksia. Yhteisöjen tuomioistuimeen 19.8.2002 toimittamassaan vastauksessa Irlannin hallitus väittää, että tiedoista, joita se ei esitä mutta jotka 33 toimivaltaisista 34 paikallisviranomaisesta ovat sille toimittaneet, ilmenee, että vuoden 1996 toukokuusta lähtien on annettu yli 930 rangaistusmääräystä, joissa velvoitetaan sellaisten toimien lopettamiseen, joihin ei ole lupaa, sekä kyseessä olevien jätteiden siirtämiseen laitokseen, jolla on toimilupa, sekä 76 rangaistusmääräystä, joissa velvoitetaan muihin toimiin, kun taas kyseiset viranomaiset ovat saattaneet päätökseen 111 menettelyä vuodesta 1998 lähtien, ja 84 menettelyä on vireillä. EPA on pannut vireille 14 menettelyä vuoden 1996 lain perusteella.

112 Tuomioistuimet ovat Irlannin hallituksen mukaan myös antaneet useita tuomioita. Tämän väitteen tueksi tämä hallitus esittää High Courtin 31.7.2002 antaman tuomion, jossa lainrikkojat määrättiin ennallistamaan alue, joka sijaitsee Wicklow'n kreivikunnassa ja jolle oli loppusijoitettu lainvastaisesti vaarallisia sairaalajätteitä. Irlannin hallitus vetoaa myös tuomioon, jonka Naas District Court on antanut ja jossa määrätään kolme vankeusrangaistusta jätteiden lainvastaisesta hallussapidosta.

113 Komissiolle osoitetuissa kanteluissa mainittujen konkreettisten tapausten osalta Irlannin hallitus kiistää – sikäli kuin näillä tosiseikoilla on merkitystä käsiteltävänä olevassa kanteessa –, että Irlannin viranomaiset olisivat olleet saamattomia. Direktiivissä ei Irlannin hallituksen mukaan sitä paitsi kielletä sitä, että hyödyntämistoimia, jotka eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle, toteutetaan lupamenettelyn aikana. EPAn 20.3.1998 päivätty kirje pelkästään kuvasi sen mukaan Irlannin lainsäädäntöä kyseisenä ajanjaksona, koska jätteiden hyödyntämistoimilta edellytettiin lupaa vasta Waste Management (Licensing) (Amendment) Regulations 1998:n perusteella, jotka tulivat voimaan 19.5.1998.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

114 Aluksi on todettava, että Irlannissa yhdyskuntajätteisiin alettiin soveltaa lupajärjestelmää vasta vuoden 1996 lain ja sen soveltamisasetusten antamisesta lähtien. Kun on kyse yksityisten toimijoiden vastattavana olevista jätteistä, niistä huolehtimiseen sovellettiin tiettyjen Irlannin hallituksen esittämien toteamusten perusteella tällaista järjestelmää vuodesta 1980 lähtien, kun taas niiden hyödyntämisen osalta tämä tapahtui vasta vuodesta 1998 lähtien.

115 Kuten tämän tuomion 22 ja 23 kohdasta ilmenee, kanteella pyritään kuitenkin siihen, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä Irlanti ei noudattanut direktiivin 9 ja 10 artiklaan perustuvia velvoitteitaan eli se ei varmistanut, että kaikki jätteiden käsittelytoimet tapahtuvat luvanvaraisina.

116 Tämän osalta on muistutettava aluksi, että EY 249 artiklan kolmannen kohdan mukaan direktiivit velvoittavat kaikkia jäsenvaltioita, joille ne on osoitettu, saavutettavaan lopputulokseen nähden. Tässä tapauksessa direktiivin 9 ja 10 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille lopputulosta koskevia velvoitteita, jotka on muotoiltu selkeästi ja yksiselitteisesti ja joiden mukaan jätteiden huolehtimis- tai hyödyntämistoimia jäsenvaltioiden alueilla suorittavilla yrityksillä tai laitoksilla on oltava toimilupa. Tämä merkitsee sitä, että jäsenvaltio on täyttänyt kyseisiä säännöksiä koskevat velvoitteensa ainoastaan siinä tapauksessa, että sen lisäksi, että ne on saatettu asianmukaisesti osaksi kansallista oikeutta, kyseisillä toimijoilla on niissä edellytetty lupa (ks. vastaavasti yhdyskuntajätteiden uusien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä 8 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/369/ETY (EYVL L 163, s. 32) 2 artiklassa tarkoitettujen jätteenpolttolaitosten käyttöä varten tarvittavien ennakkolupien osalta asia C-139/00, komissio v. Espanja, tuomio 11.7.2002, Kok. 2002, s. I-6407, 27 kohta).

117 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 27–29 kohdassa, jäsenvaltioiden on siis varmistauduttava siitä, että käyttöön otettua lupajärjestelmää todella sovelletaan ja että sitä noudatetaan, muun muassa suorittamalla tätä koskevia asianmukaisia tarkastuksia ja varmistamalla, että ilman lupaa toteutetut toimet päätetään ja että niistä rangaistaan.

118 On myös todettava, että kuten direktiivin 9 ja 10 artiklan sanamuodosta ilmenee, niissä tarkoitetuilla lupajärjestelmillä pyritään siihen, että direktiivin 4 artiklaa voidaan soveltaa asianmukaisesti, muun muassa varmistamalla, että huolehtimis- ja hyödyntämistoimet, joita tällaiset luvat koskevat, vastaavat tässä jälkimmäisessä

säännöksessä esitettyihin erilaisiin vaatimuksiin. Tätä varten kyseisissä luvissa on oltava tiettyjä yksityiskohtia ja ehtoja, kuten 9 artiklassa nimenomaisesti säädetään huolehtimistoimien osalta. Tästä seuraa, että kyseisissä 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen lupamenettelyjen on ehdottomasti edellettävä kaikkia huolehtimis- ja hyödyntämistoimia (ks. vastaavasti asia C-230/00, komissio v. Belgia, tuomio 14.6.2001, Kok. 2001, s. I-4591, 16 kohta). Toisin kuin Irlannin hallitus väittää, pelkkä lupahakemuksen tekeminen ei näin ollen voi merkitä sitä, että tällaiset toimet ovat kyseisten säännösten vaatimusten mukaiset.

119 Tämän osalta Irlannin hallituksen väitettä, jonka mukaan kansallisella lainsäädännöllä käyttöön otetun lupajärjestelmän soveltaminen edellyttää siirtymäaikaa, jonka aikana olemassa olevien laitosten on voitava jatkaa toimintaansa, ei voida hyväksyä tämän kanteen yhteydessä.

120 Direktiivin 75/442 13 artiklan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava tarvittavat toimenpiteet voimaan noudattaakseen direktiiviä 24 kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta. Tämän osalta on todettava, että direktiivin 9 ja 10 artiklalla korvataan direktiivin 75/442 8 artikla, ja jo olemassa olevien velvoitteiden jatkuvuuden vuoksi niillä on vahvistettu näitä velvoitteita, joissa jo säädettiin sellaisia laitoksia, joissa käsitellään ja varastoidaan tai joihin sijoitetaan jätteitä, koskevasta lupajärjestelmästä (ks. vastaavasti mm. em. asia San Rocco, tuomion 37 kohta).

121 Irlannin hallituksen oli näin ollen ryhdyttävä hyvissä ajoin tarvittaviin toimenpiteisiin ensinnäkin direktiivin 75/442 8 artiklan ja toiseksi direktiivin 9 ja 10 artiklan saattamiseksi osaksi kansallista oikeutta siten, että nämä toimenpiteet toteutettiin näissä direktiiveissä säädetyissä määräajoissa ja että ne lopputulosta koskevat velvoitteet täytettiin, jotka on esitetty selkeästi ja yksiselitteisesti kyseisissä

säännöksissä ja joiden mukaan kyseisiä toimia suoritetaan ainoastaan, jos tähän on saatu edellytetyt luvat. Sikäli kuin Irlanti toteutti täytäntöönpanotoimet myöhässä, niihin ei voida vedota jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen perustelemiseksi (ks. vastaavasti asia C-60/01, komissio v. Ranska, tuomio 18.6.2002, Kok. 2002, s. I-5679, 33, 37 ja 39 kohta).

122 Nämä alustavat täsmennykset huomioon ottaen on todettava, että kunnallisten kaatopaikkojen osalta tämän tuomion 108 kohdasta ilmenee, että Irlannin hallitus on itse myöntänyt, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä neljällätoista toiminnassa olleella kaatopaikalla ei ollut toimilupaa.

123 Irlannin hallitus myöntää myös, että kyseisen määräajan päättyessä Irlannin viranomaisten käytäntönä oli sallia järjestelmällisesti se, että olemassa olleet laitokset jatkoivat toimintaansa ajanjaksona, joka alkoi lupahakemuksen tekopäivänä ja joka päättyi siihen päivään, kun päätös tämän hakemuksen käsittelyn jälkeen tehtiin. Kuten tämän tuomion 84 kohdasta ilmenee, näin oli muun muassa Tramoren ja Kilbarryn kaatopaikkojen tapauksessa.

124 Yhteisöjen tuomioistuimelle tämän osalta toimitetuista asiakirjoista ilmenee myös, että tänä samana ajanjaksona aika, joka käytännössä kului ennen kuin tällaisia olemassa olleita laitoksia koskeva lupa- tai hylkäämispäätös tehtiin, oli kokonaisuudessaan varsin pitkä, ja Irlannin hallitus myönsi jopa itse komissiolle 30.11.2000 osoitetussa kirjeessään, että tämä aika oli huolestuttavan pitkä.

125 *Irish Planning and Environmental Law Journalissa* vuonna 2002 julkaistussa artikkelissa, jonka otsikkona oli "Waste Licensing 1997–2002: Lessons from the Application process" ja jonka Irlannin hallitus esittää, todetaan näin ollen, että

lupahakemusten käsittely kesti keskimäärin 808 päivää. Tämän tuomion 84 kohdasta ilmenee, että Tramoren ja Kilbarryn kunnallisia kaatopaikkoja, jotka kuitenkin perustettiin 1930- ja 1970-luvuilla, koskevien lupien myöntäminen tapahtui vasta sellaisten menettelyjen päätyttyä, joista ensimmäinen kesti 36 ja jälkimmäinen 48 kuukautta, vaikka kyseiset kaatopaikat aiheuttivat huomattavaa haittaa ympäristölle ja vahinkoa alueille, jotka ovat ekologisesti erityisen merkittäviä.

126 Edellä mainitun artikkelin mukaan tämä hitaus perustuu lähinnä olemassa olleita paikkoja, joiden sijainti on usein huono ja joiden valvonta on vähäistä, koskeneiden samanaikaisten hakemusten erittäin suureen määrään sekä EPAn henkilöstön selvästi riittämättömään määrään. Kuten julkisasiamies kuitenkin totesi ratkaisuehdotuksensa 75 kohdassa, kun jäsenvaltio on jättänyt yli 20 vuoden ajan noudattamatta velvollisuuttaan saavuttaa direktiivin 9 artiklassa säädetty lopputulos, sen on tehtävä kaikki mahdollinen tämän noudattamatta jättämisen mahdollisimman pikaiseksi korjaamiseksi.

127 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymispäivänä Irlanti ei ollut vielä täyttänyt sillä vuodesta 1977 lähtien ollutta velvoitetta varmistaa, että kaikilla kunnallisilla kaatopaikoilla on edellytetty lupa. Tällainen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen, joka perustuu direktiivin 9 artiklan erittäin myöhäiseen täytäntöönpanoon, olemassa olleen ilman lupaa tapahtuneen toiminnan lopettamisen järjestelmälliseen vaatimatta jättämiseen lupamenettelyn kuluessa sekä asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamatta jättämiseen sen varmistamiseksi, että laitokset kuuluvat pikaisesti lopulta käyttöön otetun sisäisen järjestelmän piiriin, oli kyseisenä päivänä edelleen yleistä ja jatkuvaa.

128 Ennen vuoden 1996 laissa ja sen soveltamisasetuksissa lupahakemuksen tekemiseksi säädetyn määräajan päättymistä käytöstä poistettujen kunnallisten kaatopaikkojen osalta on todettava, että komissio ei ole väittänyt, että direktiivi täytäntöönpantiin tällä lainsäädännöllä virheellisesti sen vuoksi, että siinä ei säädetty, että tällaisilla kaatopaikoilla on oltava lupa. Kuten tämän tuomion 22 kohdasta ilmenee, komissio päinvastoin korosti sekä oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana että

yhteisöjen tuomioistuimessa, että siltä osin kuin kyse ei ole direktiivin 12 artiklasta sen kanteella pyrittiin tuomaan esille puutteet täytäntöönpanemiseksi toteutettujen kansallisten säännösten konkreettisessa soveltamisessa, eikä direktiivin täytäntöönpanon laiminlyöntiä. Tässä tilanteessa komissio ei voi vaatia tämän kanteen yhteydessä yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti on jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan siksi, että sen hallintoviranomaiset eivät ole vuoden 1996 lain ja sen soveltamisasetusten, joissa tällaisesta mahdollisuudesta ei säädetä, täytäntöönpanon yhteydessä edellyttäneet, että tällaisiin käytöstä poistettuihin kaatopaikkoihin sovelletaan direktiivin 9 artiklassa säädettyä menettelyä.

129 Yksityisten toimijoiden harjoittaman jätteenkäsittelyn osalta yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että kuten tämän tuomion 60, 63, 68, 75, 89, 94 ja 101 kohdassa esitetyistä toteamuksista ilmenee, monet irlantilaisviranomaiset ovat osoittaneet sallivansa usein hyvin pitkäaikaisia toimia, joihin ei ole lupaa ja jotka koskevat huomattavia jätemääriä useilla Irlannin alueilla, toteuttamatta asianmukaisia toimenpiteitä varmistaakseen tällaisten toimien päättämisen ja niiden todellisen rankaisemisen sekä estääkseen niiden uusimisen.

130 Edellä esitetyistä toteamuksista ilmenee myös, että tämä asenne vallitsi edelleen vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä.

131 Kuten tämän tuomion 118 ja 119 kohdasta ilmenee, yhtäältä se, että olemassa olevaa laitosta koskeva lupahakemus on mahdollisesti tehty, ei irlantilaisviranomaisten noudattaman käytännön vastaisesti merkitse millään tavoin, että voitaisiin katsoa, että direktiivin 9 tai 10 artiklan vaatimukset olisi täytetty tai että tämän toiminnan jatkaminen voitaisiin sallia lupamenettelyn ajan.

132 Kuten komissio perustellusti toteaa, toisaalta se, että tämän tuomion 63 ja 75 kohdassa tarkoitetuissa kahdessa tarkastellussa konkreettisessa tilanteessa lupa lopulta myönnettiin ennen vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetettua määräaikaa, ei vaikuta siihen, että kyseessä olevien aikaisempien ilman lupaa toteutettujen toimien osalta ei määrätty rangaistuksia, eikä myöskään toteamukseen siitä, että kyseisenä ajanjaksona Irlannin paikallisviranomaisilla oli yleinen taipumus sallia kyseisten säännösten noudattamatta jättämistä koskevia tilanteita.

133 Tämä salliva asenne osoittaa huomattavan laajan hallinnollisen ongelman, kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 121 kohdassa, ja se oli riittävän yleinen ja pitkäkestoinen, jotta voidaan katsoa, että irlantilaisviranomaisten syyksi luettava käytäntö, joka muodostui siitä, että direktiivin 9 ja 10 artiklan asianmukaista täytäntöönpanoa ei varmistettu, oli olemassa.

134 Komission toimittamat eri asiakirjat vahvistavat lisäksi tämän arvioinnin. Muun muassa erittäin yksityiskohtaisesta numerotietoa sisältävästä analyyttisestä tutkimuksesta, jonka otsikkona on "Strategic review & outlook for Waste Management capacity and the impact on the Irish Economy" ja joka tehtiin vuoden 2002 heinäkuussa, ilmenee, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlannin jätteenkäsittelylaitosten verkosto oli lähes kyllästyspisteessä ja että tähän tilanteeseen liittyi lainvastaisten kaatopaikkojen ja jätevarastojen korkea määrä. Tämä sama toteamus tehdään asiakirjassa, jonka otsikkona on "National Waste management strategy", jonka Institution of the Engineers of Ireland toimitti vuoden 2002 tammikuussa Irlannin hallitukselle ja jossa korostetaan, että satoja ja jopa tuhansia lainvastaisia kaatopaikkoja esiintyy lähes kaikkialla Irlannin alueella.

135 Erityisesti Wicklow'n kreivikunnan osalta 8.12.2001 ja 9.4.2002 välisenä aikana julkaistut lehtiartikkelit sekä 7.9.2001 päivätty raportti, joka on peräisin kyseisen

kreivikunnan valtuustolta, osoittavat muun muassa, että sinä aikana, jolloin edellä mainitussa perustellussa lausunnossa asetettu määräaika päättyi, tässä kreivikunnassa oli havaittu lähes sata lainvastaista paikkaa, joista jotkut olivat huomattavan suuria ja joissa oli muun muassa vaarallisia sairaalajätteitä.

136 Koska komissio on näin ollen esittänyt riittävästi näyttöä, josta ilmenee, että irlantilaisviranomaisten salliva asenne oli yleinen ja jatkuva useiden sellaisten tilanteiden osalta, joissa direktiivin 9 ja 10 artiklassa vahvistettuja vaatimuksia loukattiin, ja että ne eivät varmistaneet näiden tilanteiden todellista korjaamista ja tehokasta rankaisemista niiden takia, Irlannin on esitettävä näitä tietoja ja niistä tehtäviä päätelmiä koskeva yksityiskohtainen vastanäyttö, kuten tämän tuomion 42–47 kohdasta ilmenee.

137 On katsottava, että tässä tapauksessa Irlanti ei ole täyttänyt tätä vaatimusta, koska se on tyytynyt esittämään yleisiä väitteitä, joita ei ole tuettu muulla tavoin ja jotka mainitaan esimerkiksi tämän tuomion 110–112 kohdassa, ja toimittamaan tuomioistuimen ratkaisun, jolla ei kuitenkaan ole merkitystä irlantilaisviranomaisten asenteen arvioimisessa vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, koska se annettiin tämän päivämäärän jälkeen.

138 Irlannin hallitus totesi lisäksi itse yhteisöjen tuomioistuimeen 10.1.2003 toimittamassaan vastauksessa, että se oli tehnyt hieman aikaisemmin erilaisia aloitteita, jotta ympäristönormien täytäntöönpanossa sovellettaisiin yhdenmukaista lähestymistapaa, mikä merkitsee muun muassa sitä, että paikallisviranomaisten käyttöön on myönnetty varoja, jotta nämä voivat valvoa kyseisten normien noudattamista, että nämä viranomaiset kuuluvat EPAn laatimaan ympäristöasioiden hallintajärjestelmään, että tarkastuksiin sovelletaan organisoituneempaa ja tehokkaampaa lähestymistapaa, että tiukempia ympäristösäännöksiä sisältävä lakiehdotus on laadittu ja että tähän liittyen on perustettu erityisvirasto. *Irish Timesissa* 14.8.2002 julkaistussa artikkelissa, jonka komissio esittää, kerrottiin myös, että Irlannin ympäristöministeri

oli todennut, että tällaisen viraston perustaminen kuuluu hänen prioriteetteihinsa, kun otetaan huomioon ilmeinen tarve varmistaa jätelainsäädännön tiukempi ja järjestelmällisempi noudattaminen.

139 Edellä esitetystä sekä tämän tuomion 127 kohdassa esitetystä toteamuksesta kunnallisten kaatopaikkojen osalta seuraa, että on osoitettu oikeudellisesti riittävällä tavalla, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä Irlanti oli jättänyt yleisesti ja jatkuvasti noudattamatta velvoitettaan varmistaa direktiivin 9 ja 10 artiklan asianmukainen täytäntöönpano, joten komission tätä koskeva väite on hyväksyttävä.

Direktiivin 12 artiklan rikkominen

— Asianosaisten lausumat

140 Komissio väittää, että Waste Management (Collection Permit) Regulations 2001:llä (jäljempänä vuoden 2001 Regulations), jotka sille ilmoitettiin 27.9.2001, pannaan direktiivin 12 artikla täytäntöön liian myöhään ja puutteellisesti. Vuoden 2001 Regulationsissa vahvistetaan lupahakemusten tekemisen määräpäiväksi 30.11.2001. Edellyttäen, että kyseiset toimijat tekevät lupahakemuksen ennen tätä päivää, ne voivat lisäksi jatkaa toimintaansa menettelyn päättämiseen saakka. Tämä myöhässä tapahtunut täytäntöönpano merkitsi komission mukaan sitä, että jätteiden keräilystä ja kuljetuksesta vastaavilta yrityksiltä ei edellytetty lupaa eikä rekisteröintiä, minkä osoittavat muun muassa kantelussa 2000/4157 esitetyt tosiseikat.

141 Irlannin hallituksen mukaan vuoden 2001 Regulationsilla varmistetaan direktiivin 12 artiklan asianmukainen täytäntöönpano ja päätetään jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen. Komission moittimien siirtymätoimenpiteiden osalta tämä hallitus väittää, että lupahakemuksen tekeminen vastaa ainakin 12 artiklassa tarkoitettua rekisteröintiä, joka on käsite, joka merkitsee Irlannin hallituksen mukaan pelkkää muodollista ilmoitusta viranomaisille eikä edellytä ennakkoedellytysten täyttämistä. Komission mainitsema konkreettinen tapaus ei myöskään Irlannin hallituksen mukaan osoita, että Irlanti olisi jättänyt noudattamatta velvoitteitaan.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

142 Direktiivin 12 artiklassa säädetään muun muassa, että toimivaltaisten viranomaisten on rekisteröitävä laitokset tai yritykset, joiden toiminta ei ole luvanvaraista mutta jotka keräilevät tai kuljettavat jätteitä ammattimaisesti.

143 Irlannin hallitus ei kiistä komission väitettä, jonka mukaan vuoden 2001 Regulationsilla myöhässä käyttöön otetussa lupajärjestelmässä vahvistetaan, että jätteiden keräily toteutettiin 30.11.2001 lähtien paikallisviranomaisen myöntämässä luvassa asetettujen edellytysten mukaisesti ja että olemassa ollutta toimintaa koskeneet lupahakemukset oli tehtävä ennen tätä päivämäärää.

144 Tästä seuraa, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä jätteidenkeräilytoimien toteuttaminen ei vielä välttämättä edellyttänyt sitä, että niiden suorittajalla oli lupa tai että se oli

rekisteröity. Jopa olettaen, että kaikki kyseiset toimijat olisivat tehneet lupahakemuksen vuoden 2001 Regulationsin mukaisesti ennen tätä päivää, mitä Irlannin hallitus ei ole osoittanut, tällaisen hakemuksen tekemisen ei lisäksi, toisin kuin kyseinen hallitus väittää, voida katsoa vastaavan direktiivin 12 artiklassa tarkoitettua rekisteröintiä ja näin ollen täyttävän tämän säännöksen vaatimukset. Tässä artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan tekemään valinta lupajärjestelmän ja rekisteröintimenettelyn välillä, eikä Irlanti ole valinnut tätä jälkimmäistä ratkaisua.

145 Edellä esitetystä seuraa, että komission väite on hyväksyttävä sikäli kuin sillä pyritään siihen, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että Irlanti ei ole pannut asianmukaisesti täytäntöön direktiivin 12 artiklaa.

Direktiivin 5 artiklan rikkominen

— Asianosaisten lausumat

146 Komissio väittää, että Irlanti ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä perustaakseen yhtenäisen ja riittävän jätteiden käsittelylaitosten verkoston, koska monet laitokset toimivat ilman lupaa aiheuttaen lisäksi vahinkoa ympäristölle, minkä osoittaa esimerkiksi kantelussa 1999/5008 tarkoitettujen Tramoren ja Kilbarryn kaatopaikkojen tapaus.

147 Irlannin käsittelylaitosten verkoston riittämättömyys ilmenee komission mukaan myös siitä, että tämä verkosto on saavuttanut kyllästyspisteen, mikä on komission mukaan sitä paitsi myötävaikuttanut siihen, että jätteiden lainvastaisesta sijoittamisesta on tullut laajamittaista.

148 Irlannin hallitus kiistää direktiivin 5 artiklan rikkomiset. Irlannin hallituksen mukaan komissio ei ole yhtäältä osoittanut, että direktiivin 9 artiklan mukaista lupajärjestelmää ei ollut olemassa vuonna 2001 annetussa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä. Sikäli kuin sanaa "riittävä" voidaan tulkita siten, että se tarkoittaa riittävää käytettävissä olevaa tilaa jäsenvaltion ajankohtaisiin huolehtimistarpeisiin vastaamiseksi, komission esittämät eri asiakirjat Irlannin huolehtimiskapasiteetin väitetyn riittämättömyyden osoittamiseksi eivät toisaalta Irlannin hallituksen mukaan osoita tätä. Sen mukaan komissio ei muun muassa ole osoittanut, että jätteistä ei ole voitu huolehtia kaatopaikkojen riittämättömän kapasiteetin vuoksi, ja se, että jotkut niistä olivat saavuttamassa kyllästyspisteen, ei sen mukaan ole mitenkään epätavallista. Komissio ei Irlannin hallituksen mukaan myöskään ota huomioon sellaisia tekijöitä kuin huolehtimiskapasiteetin jakamismahdollisuus paikallisviranomaisten kesken tai olemassa olevien kaatopaikkojen laajentaminen, tarkasteltavina olevat uusien kaatopaikkojen avaamishankkeet tai hyödyntämisinfrastruktuurin kehittäminen.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

149 Tämän direktiivin tavoitteisiin kuuluu sellaisen yhtenäisen ja riittävän käsittelylaitosten verkoston perustaminen paras saatavilla oleva teknologia huomioon ottaen, josta ei aiheudu liiallisia kustannuksia ja jonka avulla on oltava mahdollista huolehtia jätteistä jossakin lähimmistä asianmukaisista laitoksista direktiivin 5 artiklan mukaisesti (yhdistetyt asiat C-53/02 ja C-217/02, Commune de Braine-le-Château ym., tuomio 1.4.2004, Kok. 2004, s. I-3251, 33 kohta).

150 Direktiivin 9 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan direktiivin "4, 5 ja 7 artiklan soveltamiseksi" kaikkien laitosten tai yritysten, jotka suorittavat huolehtimistoimia, on saatava siihen lupa. Tämä merkitsee sitä, että direktiivin 5 artikla on tarkoitus panna täytäntöön muun muassa yksittäisiä lupia myöntämällä (ks. vastaavasti em. asia Commune de Braine-le-Château ym., tuomion 40, 41 ja 43 kohta).

151 Kuten tämän tuomion 139 kohdasta ilmenee, vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlanti jätti yleisesti ja jatkuvasti noudattamatta velvoitettaan varmistaa direktiivin 9 artiklan asianmukainen täytäntöönpano, koska se salli useiden jätteidenkäsittelylaitosten toimia ilman lupaa.

152 Kuten komissio perustellusti esittää, tämän perusteella voidaan päätellä, että kyseisenä päivänä Irlanti ei täyttänyt direktiivin 5 artiklassa säädettyjä velvoitteita.

153 Kuten tämän tuomion 118, 149 ja 150 kohdasta ilmenee, direktiivin 9 artiklassa säädetyn lupajärjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että jätteiden huolehtimistoimet vastaavat direktiivin eri tavoitteisiin. Tämän vuoksi lupiin on sisällytettävä tiettyjä vaatimuksia, jotka koskevat muun muassa jätelajeja ja niiden määriä, teknisiä vaatimuksia, toteutettavia turvatoimia, huolehtimispaikkaa sekä käsittelymenetelmää, kuten tämän artiklan sanamuodosta ilmenee.

154 Yhdessä direktiivin 7 artiklassa tarkoitettujen jätehuoltosuunnitelmien kanssa vaatimukset, jotka yksittäisissä luvissa on oltava, ovat näin ollen ilmeisen

välttämätön edellytys direktiivin 5 artiklan mukaisen yhtenäisen ja riittävän käsittelylaitosten verkoston perustamiselle, jolla varmistetaan jätteistä huolehtiminen jossakin lähimmistä asianmukaisista laitoksista muun muassa paras saatavilla oleva teknologia, josta ei aiheudu liiallisia kustannuksia, sekä maantieteelliset olosuhteet tai tietyn lajisiin jätteisiin erikoistuneiden laitosten tarpeet huomioon ottaen korkeatasoisen ympäristönsuojelun ja kansanterveyden suojelun varmistamiseen asianmukaisimpien menetelmien ja teknologioiden käyttämisen ansiosta, kuten tässä jälkimmäisessä artiklassa säädetään.

155 Komission esittämistä asiakirjoista ja muun muassa kertomuksesta, joka mainitaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 92 kohdassa, sekä vuoden 2002 heinäkuussa päivätystä tutkimuksesta, joka mainitaan tämän tuomion 134 kohdassa, ilmenee lisäksi, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlannin käsittelylaitosten verkosto kokonaisuutena tarkasteltuna oli lähes kyllästetty, eikä se riittänyt ottamaan vastaan tässä jäsenvaltiossa tuotettuja jätteitä. Kyseisistä asiakirjoista ilmenee myös, että tähän tilanteeseen liittyi se, että monia lainvastaisia kaatopaikkoja ja jätevarastoja ilmaantui koko maahan.

156 On todettava, että Irlanti ei ole esittänyt näissä eri asiakirjoissa olevia täsmällisiä ja yksityiskohtaisia tietoja koskevaa yksityiskohtaista vastanäyttöä, vaan se tyytyy kyseenalaistamaan erittäin yleisin sanakääntein niiden todistusvoiman, eikä se näin ollen täytä tämän tuomion 42–47 kohdassa mainittuja vaatimuksia.

157 Tässä tilanteessa on todettava, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlanti ei ollut toteuttanut asianmukaisia toimenpiteitä perustaakseen yhtenäisen ja riittävän käsittelylaitosten verkoston, jonka on oltava sellainen, että yhteisö voi kokonaisuudessaan varmistaa jätteistä huolehtimisen ja

että jäsenvaltiot voivat yksin päästä lähemmäs tätä tavoitetta, kuten direktiivin 5 artiklasta ilmenee.

158 Edellä esitetystä seuraa, että komission väite, joka koskee direktiivin 5 artiklan rikkomista, on hyväksyttävä.

Direktiivin 4 artiklan rikkominen

— Asianosaisten lausumat

159 Komissio väittää, että pelkästään se, että direktiivin 9 ja 10 artiklan mukaista toiminnassa ollutta lupajärjestelmää ei pitkään aikaan ollut olemassa, riittää osoittamaan, että Irlanti ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että jätteet hyödynnetään tai niistä huolehditaan vaarantamatta ihmisten terveyttä ja käyttämättä menettelyjä tai menetelmiä, joista voi aiheutua vahinkoa ympäristölle, kuten sen olisi pitänyt tehdä direktiivin 4 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan.

160 Koska tätä säännöstä on tulkittava ennalta varautumisen sekä ennalta ehkäisemisen periaatteiden mukaisesti, sen rikkominen ei komission mukaan edellytä todellisen vahingon syntymistä. Kuten muun muassa kanteluista 1997/4705, 1997/4792, 1999/4801, 1999/5008, 2000/4408, 2000/4145 ja 2000/4633 ilmenee, tässä tapauksessa esille tuodut lainvastaiset toimet todella aiheuttivat komission mukaan useiden erityisen merkittävien alueiden pilaantumisen sekä todellista vahinkoa ympäristölle, eikä Irlanti toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä tilanteen korjaami-

seksi muun muassa valvomalla alueiden ennallistamista ja sitä, että niille lainvastaisesti varastoiduista jätteistä huolehditaan tai että ne hyödynnetään asianmukaisesti.

161 Komission mukaan Irlannin hallitus ei ole myöskään täyttänyt velvoitettaan kieltää jätteiden hylkääminen tai valvomaton huolehtiminen direktiivin 4 artiklan toisen kohdan mukaisesti.

162 Kyseisen 4 artiklan ensimmäisen kohdan osalta Irlannin hallitus katsoo, että komissio ei ole osoittanut, että direktiivin 9 artiklan mukaista lupajärjestelmää ei ollut olemassa vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä eikä myöskään irlantilaisviranomaisten syyksi luettavaa konkreettista haittaa ympäristölle. Direktiivissä ei sen mukaan lisäksi estetä luvan myöntämistä jätteiden loppusijoitustoiminnalle ekologisesti haavoittuvilla alueilla.

163 Komissio ei ole Irlannin hallituksen mukaan myöskään osoittanut, että irlantilaisviranomaiset olisivat jättäneet ratkaisematta aikaisemmasta toiminnasta syntyneet jatkuvat ongelmat. Asianmukaisia toimenpiteitä on Irlannin hallituksen mukaan vahvistettu luvissa, jotka on myönnetty olemassa olleille kaatopaikoille, joita ovat esimerkiksi Kilbarry ja Tramore sekä Drumnaboden, joita kantelut 1999/5008 ja 2000/4408 koskivat, kun taas sellaisten kaatopaikkojen yksilöimisestä ja arvioinnista, jotka poistettiin käytöstä ennen kuin niiden toiminta oli luvanvaraista, säädetään vuoden 1996 lain 22 §:n 7 momentin h kohdassa, joten mahdollisia ennallistamistoimia kustannus-tehokkuussuhde huomioon ottaen voidaan toteuttaa.

164 Irlannin hallituksen mukaan komissio ei ole myöskään osoittanut direktiivin 4 artiklan toisen kohdan rikkomista kyseisessä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymispäivänä.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

165 On muistutettava, että velvollisuus huolehtia jätteistä vaarantamatta ihmisten terveyttä ja aiheuttamatta vahinkoa ympäristölle kuuluu yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteisiin ja että direktiivin 4 artiklalla pyritään muun muassa panemaan täytäntöön EY 174 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisessa virkkeessä oleva periaate, jonka mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin on ryhdyttävä ja jonka mukaan yhteisöjen ja jäsenvaltioiden on ennalta ehkäistävä, vähennettävä ja mahdollisuuksien mukaan poistettava jo lähteellä pilaantumista tai haittaa aiheuttavat tekijät toteuttamalla toimenpiteitä, joilla poistetaan tiedossa olevat riskitekijät (ks. yhdistetyt asiat C-175/98 ja C-177/98, Lirussi ja Bizzaro, tuomio 5.10.1999, Kok. 1999, s. I-6881, 51 kohta ja asia C-387/97, komissio v. Kreikka, tuomio 4.7.2000, Kok. 2000, s. I-5047, 94 kohta).

166 Kyseisessä 4 artiklassa vahvistetaan yhtäältä erilaisia tavoitteita, joita jäsenvaltioiden on noudatettava pannessaan täytäntöön täsmällisempiä velvoitteita, joita niille direktiivin muissa säännöksissä asetetaan (ks. vastaavasti asia C-236/92, Comitato di coordinamento per la difesa della cava ym., tuomio 23.2.1994, Kok. 1994, s. I-483, 12 kohta).

167 Tämän osalta direktiivin 9 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ja sen 10 artiklasta ilmenee, että muun muassa direktiivin 4 artiklan "soveltamiseksi" kaikkien laitosten tai yritysten, jotka suorittavat jätteiden huolehtimis- tai hyödyntämistoimia, on saatava lupa. Kuten tämän tuomion 150 kohdassa muistutettiin, tämä ilmaisu merkitsee sitä, että 4 artikla on tarkoitus panna täytäntöön muun muassa tällaisia yksittäisiä lupia myöntämällä (em. asia Commune de Braine-le-Château ym., tuomion 41 ja 43 kohta).

168 Vaikka direktiivin 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa ei täsmennetä niiden toimenpiteiden konkreettista sisältöä, jotka on toteutettava sen varmistamiseksi, että jätteistä huolehditaan vaarantamatta ihmisten terveyttä ja aiheuttamatta vahinkoa ympäristölle, on kuitenkin toisaalta niin, että tässä säännöksessä, jossa on itsenäisiä velvoitteita suhteessa direktiivin muihin säännöksiin perustuviin velvoitteisiin, jäsenvaltiot velvoitetaan saavuttamaan tietty tavoite ja niille jätetään samanaikaisesti harkintavaltaa arvioida tällaisten toimenpiteiden tarpeellisuutta (em. asia San Rocco, tuomion 67 kohta ja em. asia komissio v. Kreikka, tuomio 4.7.2000, 55 ja 58 kohta).

169 Vaikka periaatteessa ei toki ole mahdollista päätellä suoraan siitä, että tietty tosiasiallinen tilanne ei ole direktiivin 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistettujen tavoitteiden mukainen, että kyseinen jäsenvaltio olisi välttämättä jättänyt noudattamatta tässä säännöksessä asetettuja velvoitteita eli toteuttamatta tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että jätteistä huolehditaan vaarantamatta ihmisten terveyttä ja aiheuttamatta vahinkoa ympäristölle, on kuitenkin kiistatonta, että tällaisen tosiasiallisen tilanteen jatkuminen muun muassa, kun se merkitsee ympäristön merkittävää pilaantumista pitkän ajanjakson kuluessa ilman, että toimivaltaiset viranomaiset puuttuvat asiaan, voi osoittaa, että jäsenvaltiot ovat ylittäneet harkintavallan, joka niille tässä säännöksessä annetaan (em. asia San Rocco, tuomion 67 ja 68 kohta).

170 Käsiteltävänä olevassa asiassa on osoitettu, kuten tämän tuomion 139 kohdasta ilmenee, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä Irlanti oli jättänyt yleisesti ja jatkuvasti noudattamatta velvoitettaan varmistaa direktiivin 9 ja 10 artiklan asianmukainen täytäntöönpano.

171 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 98 kohdassa, tämä seikka riittää osoittamaan, että Irlanti on jättänyt myös yleisesti ja jatkuvasti noudattamatta direktiivin 4 artiklassa, joka on direktiivin 9 ja 10 artiklaan läheisesti liittyvä säännös, säädettyjä vaatimuksia.

172 Kuten tämän tuomion 118 ja 167 kohdassa muistutettiin, direktiivin 9 ja 10 artiklassa tarkoitetun lupajärjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että tällaisten lupien perusteella toteutetut jätteiden huolehtimis- ja hyödyntämistoimet vastaavat direktiivin 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistettuja tavoitteita. Kyseisissä luvissa on tämän vuoksi oltava tiettyjä vaatimuksia, mistä säädetään nimenomaisesti direktiivin 9 artiklassa, joka on säännös, jossa viitataan tämän osalta erityisesti jätteiden lajeihin ja määriin, teknisiin vaatimuksiin, toteutettaviin turvatoimiin, huolehtimispaikkoihin sekä käsittelymenetelmiin. Tästä seuraa, että valvonta, jota tällaisiin lupahakemuksiin liittyen harjoitetaan, sekä luvissa olevat vaatimukset, ehdot ja velvoitteet ovat myös keinoja saavuttaa kyseisessä ensimmäisessä kohdassa luetellut tavoitteet.

173 Direktiivin 4 artiklan toisesta kohdasta ilmenee toisaalta, että jäsenvaltioiden on muun muassa kiellettävä kaikenlainen jätteiden valvomaton huolehtiminen.

174 Tässä tapauksessa direktiivin 4 artiklan mukaisten velvoitteiden yleiseen ja jatkuvaan noudattamatta jättämiseen, joka on täten osoitettu siksi, että direktiivin 9 ja 10 artiklan mukaisia vaatimuksia ei ole noudatettu, liittyy myös tietyissä komission moittimissa konkreettisissa tilanteissa tämän tuomion 168 ja 169 kohdassa mainitun täsmällisemmän velvoitteen noudattamatta jättäminen.

175 Tämän tuomion 54, 55, 84, 94 ja 101 kohdasta ilmenee, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlanti ei toteuttanut

tosiasiallisissa tilanteissa, jotka olivat jatkuvasti direktiivin 4 artiklan ensimmäisen kohdan vastaisia ja jotka merkitsivät ympäristön merkittävää pilaantumista, tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kyseisistä jätteistä huolehdittiin vaarantamatta ihmisten terveyttä ja aiheuttamatta vahinkoa ympäristölle, joten tämä jäsenvaltio ylitti sille tässä säännöksessä myönnetyn harkintavallan.

176 Edellä esitetystä seuraa, että direktiivin 4 artiklan rikkomista koskeva komission väite on perusteltu.

Direktiivin 8 artiklan rikkominen

— Asianosaisten lausumat

177 Komission mukaan Irlanti on myös rikkonut direktiivin 8 artiklaa, koska se ei ole valvonut sitä, että jätteiden, joista on huolehdittu ilman lupaa, haltijat toimittavat jätteet yksityiselle tai julkiselle jätteiden keräilijälle tai yritykselle, jolla on lupa suorittaa huolehtimis- tai hyödyntämistoimia, tai varmistavat itse tällaisen huolehtimisen tai hyödyntämisen saatuaan direktiivin vaatimusten mukaisen luvan. Esimerkkejä tämän säännöksen konkreettisista rikkomisista saadaan muun muassa, kun tutkitaan tosiseikkoja, jotka esitetään kanteluissa 1997/4792, 1999/4801, 1999/5112, 2000/4145 ja 2000/4633.

178 Irlannin hallitus väittää, että komissio ei ole näyttänyt toteen väitettyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

179 Direktiivin 8 artiklassa, jolla varmistetaan muun muassa ennalta ehkäisemisen periaatteen täytäntöönpano, säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että jätteiden haltija antaa jätteet yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai sellaisen yrityksen käsiteltäväksi, joka suorittaa jätteiden huolehtimis- tai hyödyntämistoimia, tai että tämä haltija varmistaa itse, että jätteet hyödynnetään tai niistä huolehditaan direktiivin säännöksiä noudattaen (em. asia Lirussi ja Bizzaro, tuomion 52 kohta).

180 Ensimmäiseksi on todettava, että tällaiset velvoitteet ovat seuraus direktiivin 4 artiklan toisessa kohdassa, joka on säännös, jota Irlannin on tämän tuomion 176 kohdassa jo todettu rikkoneen, säädetystä kiellosta, joka koskee jätteiden hylkäämistä, upottamista tai valvomatonta huolehtimista (ks. asia C-1/03, Van de Walle ym., tuomio 7.9.2004, Kok. 2004, s. I-7613, 56 kohta).

181 Lainvastaisen kaatopaikan pitäjää tai omistajaa on toiseksi pidettävä direktiivin 8 artiklassa tarkoitettuna jätteiden haltijana, joten kyseiselle jäsenvaltiolle asetetaan tässä säännöksessä velvoite toteuttaa tällaiseen toimijaan liittyen tarvittavat toimenpiteet, jotta tällaiset jätteet annetaan yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai huolehtimistoimia suorittavan yrityksen käsiteltäväksi, ellei kyseinen pitäjä tai omistaja kykene itse varmistamaan niiden hyödyntämistä tai niistä huolehtimista (ks. mm. em. asia San Rocco, tuomion 108 kohta; asia C-383/02, komissio v. Italia, tuomio 9.9.2004, 40, 42 ja 44 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa sekä asia C-447/03, komissio v. Italia, tuomio 25.11.2004, 27, 28 ja 30 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

182 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi katsonut, että tällaista velvoitetta ei ole täytetty, kun jäsenvaltio tyytyy takavarikoimaan lainvastaisen kaatopaikan ja aloittamaan rikosoikeudenkäynnin sen pitäjää vastaan (em. asia San Rocco, tuomion 109 kohta).

183 Tässä tapauksessa on todettava, kuten komissio perustellusti väittää, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlanti ei ollut täyttänyt velvoitettaan varmistaa direktiivin 8 artiklan asianmukainen täytäntöönpano.

184 Kuten tämän tuomion 127 ja 139 kohdasta ilmenee, on osoitettu, että kyseisenä päivänä Irlanti oli jättänyt yleisesti ja jatkuvasti noudattamatta velvoitettaan varmistaa direktiivin 9 artiklan asianmukainen täytäntöönpano, koska se salli ilman kyseisessä säännöksessä säädettyä lupaa toimivien yritysten tai laitosten harjoittaa jätteiden huolehtimistoimintaa varmistamatta tämän toiminnan lopettamista ja sen tehokasta rankaisemista.

185 Edellisessä kohdassa esitetystä toteamuksesta voidaan näin ollen päätellä, että Irlanti ei ole varmistanut, että jätteiden haltijat noudattavat velvoitettaan antaa jätteet yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai sellaisen yrityksen käsiteltäväksi, joka suorittaa direktiivin liitteessä II A tai II B tarkoitettuja toimia, tai varmistavat itse niiden hyödyntämisen tai niistä huolehtimisen direktiivin säännösten mukaisesti.

186 Tämän tuomion 60, 89, 94 ja 101 kohdasta esitetyistä toteamuksista ilmenee myös, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Irlanti ei ollut kyseisissä erilaisissa konkreettisissa tapauksissa täyttänyt tämän tuomion 181 kohdassa mainittua velvoitetta.

187 Komission väite, joka koskee direktiivin 8 artiklan rikkomista, on siis hyväksyttävä.

Direktiivin 13 ja 14 artiklan rikkominen

— Asianosaisten lausumat

188 Komission mukaan se, että direktiivin 9 ja 10 artiklaa ei ole noudatettu, merkitsee väistämättä sen 13 artiklan, jossa säädetään, että yrityksissä tai laitoksissa, jotka suorittavat kyseisissä 9 ja 10 artiklassa tarkoitettuja toimia, on suoritettava määräajoin tarkastuksia, sekä sen 14 artiklan, joka koskee kyseisten toimijoiden kirjanpitoa, rikkomista.

189 Irlanti väittää, että se ei ole rikkonut direktiivin 9 ja 10 artiklaa. Se kiistää myös jättäneensä noudattamatta velvoitettaan suorittaa määräajoin tarkastuksia. Vuoden 1996 lain 15 §:llä pannaan sen mukaan asianmukaisesti täytäntöön direktiivin 13 artikla, eikä tässä jälkimmäisessä säännöksessä ole mitään, mikä antaisi ymmärtää, että edellytettyjä tarkastuksia voitaisiin suorittaa ainoastaan sellaisten toimijoiden osalta, joilla on lupa. Irlannin mukaan luvan myöntämisen ja direktiivin 14 artiklassa edellytetyn kirjanpidon välillä ei myöskään ole välitöntä yhteyttä.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

190 Direktiivin 13 artiklan mukaan tässä säännöksessä edellytettyjen määräajoin tapahtuvien asianmukaisten tarkastusten on koskettava muun muassa laitoksia tai

yrityksiä, jotka suorittavat direktiivin 9 ja 10 artiklassa tarkoitettuja toimia. Kuten muun muassa tämän tuomion 118 kohdasta ilmenee, tällaisten laitosten tai yritysten on lisäksi näiden kahden jälkimmäisen artiklan perustella saatava yksittäinen ennakkolupa, jossa on tiettyjä vaatimuksia ja ehtoja.

191 On kuitenkin todettava, että jollei tällaista lupaa ole myönnetty ja jollei siinä tietyn yrityksen tai laitoksen osalta vahvistettuja vaatimuksia ja ehtoja ole näin ollen olemassa, niissä suoritetut tarkastukset eivät voi vastata direktiivin 13 artiklan vaatimuksiin. Tässä säännöksessä säädettyjen tarkastusten ensisijainen tavoite on selvästi direktiivin 9 ja 10 artiklan mukaisesti myönnetyssä luvassa vahvistettujen vaatimusten ja ehtojen noudattamisen varmistaminen.

192 Tämä koskee myös näissä säännöksissä tarkoitettua laitosten ja yritysten kirjanpitoa, josta on muun muassa ilmettävä jätteiden määrä ja laatu ja niiden käsittelymenetelmä, kuten direktiivin 14 artiklassa täsmennetään. Tällaisten tietojen perusteella tarkastuksista vastaavan viranomaisen on muun muassa voitava varmistua direktiivin mukaisesti myönnetyissä luvissa, joiden on direktiivin 9 artiklan mukaan koskettava muun muassa jätteiden lajia ja määrää sekä käsittelymenetelmää, vahvistettujen vaatimusten ja ehtojen noudattamisesta.

193 Tässä tapauksessa tämän tuomion 139 kohdasta ilmenee, että vuoden 2001 perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä Irlanti ei yleisesti ja jatkuvasti täyttänyt velvoitettaan varmistaa direktiivin 9 ja 10 artiklan

asianmukainen täytäntöönpano. Tästä seuraa, että tämä jäsenvaltio jätti vastaavasti noudattamatta velvoitettaan varmistaa direktiivin 13 ja 14 artiklan asianmukainen täytäntöönpano.

194 Edellä esitetystä seuraa, että komission väite, joka koskee näiden jälkimmäisten säännösten rikkomista, on perusteltu.

EY 10 artiklan rikkominen

195 Komissio vaatii myös yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti on jättänyt noudattamatta sille EY 10 artiklan perusteella kuuluvia velvoitteitaan, koska se ei ole vastannut komission 20.9.1999 päivättyyn kirjeeseen, jolla Irlannilta pyydettiin huomautuksia kantelusta 1999/4478.

196 Irlannin hallitus ei kiistä jättäneensä noudattamatta tähän määräykseen perustuvia velvoitteitaan.

197 Tämän osalta on muistutettava, että jäsenvaltioiden on EY 10 artiklan perusteella helpotettava komissiota tämän tehtävän täyttämisessä, joka koostuu EY 211 artiklan mukaan muun muassa toimielinten perustamissopimuksen nojalla antamien säännösten soveltamisen valvonnasta (ks. mm asia C-33/90, komissio v. Italia, tuomio 13.12.1991, Kok. 1991, s. I-5987, 18 kohta).

198 Tästä seuraa, että jäsenvaltioiden on toimittava vilpittömässä mielessä yhteistyössä komission kanssa tämän EY 226 artiklan perusteella aloittaman tutkinnan yhteydessä ja toimitettava komissiolle kaikki sen tätä tarkoitusta varten pyytämät tiedot (asia 192/84, komissio v. Kreikka, tuomio 11.12.1985, Kok. 1985, s. 3967, 19 kohta ja asia C-82/03, komissio v. Italia, tuomio 13.7.2004, Kok. 2004, s. I-6635, 15 kohta).

199 Tässä tilanteessa komission väite, joka koskee EY 10 artiklan rikkomista, on hyväksyttävä.

200 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että

— Irlanti ei ole noudattanut direktiivin 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 ja 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia näiden artiklojen asianmukaisen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä

— Irlanti ei ole noudattanut EY 10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole vastannut 20.9.1999 päivättyyn tietopyyntöön, joka koski jätteisiin liittyviä toimia Fermoyssa Corkin kreivikunnassa.

Oikeudenkäyntikulut

201 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista ja koska Irlanti on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Irlanti ei ole noudattanut jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/ETY, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13 ja 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia näiden artiklojen asianmukaisen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä.**

2) **Irlanti ei ole noudattanut EY 10 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole vastannut 20.9.1999 päivättyyn tietopyyntöön, joka koski jätteisiin liittyviä toimia Fermoyssa Corkin kreivikunnassa.**

3) **Irlanti velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset